

Szerkesztőség:

Arad, Acsoy-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Rezele Ferdinand 4/22

József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

181.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉSI

A HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Évesz. évre — — 1080 Lel

Fél évre — — — 540 Lel

Negyed évre — — 270 Lel

Havonta — — — 90 Lel

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lel

VASÁRNAP — — — 6 Lel

Bucurestiben 50 banival több.

A tettek beszélnek.

Végre némi megértés a kisebbségek felé. Örömmel szögezzük le ezen a helyen, ahol gyakran kritika tárgyává tettük a kormány intézkedéseit, hogy a kormányzat legutóbbi cselekedeteiért elismerést érdemel. A sajtónak és az újságíróknak első feladata és kötelessége, hogy az eseményekkel szemben mindenkor megőrizze objektivitását és a bátorhangú, erős kritika mellett, ott ahol érdemekkel találkozunk, elismeréssel is adózzon. És ezen a helyen, ahol számtalan panaszt vonultattunk fel, szögezzük le, hogy végre megértő lépés történt a romániai kisebbségek felé. Évek óta súlyos sérelme volt a magyarságnak, hogy kétszeres látványossági adót fizettek a magyar színházak és ezáltal a legnehezebb helyzetbe sodródott színészetünk. Kétszer annyi adót kellett fizetni a magyar színházaknak azért, mert magyar nyelven beszéltek Thália színpadáról kulturánk fíradhatatlan harcosai: a magyar színészek. Milliók és milliók folytak be ezekből az összegekből az államkasszába és ebből segítették az állami színházakat. Így azután beállott az a furcsa helyzet, hogy a magyar színészet, amelynek feje felett állandóan ott lebegett a végpusztulás Damokles kardja, milliós szubvenciót fizetett azoknak a színházaknak, amelyeknek fenntartása első sorban az állam kötelessége lett volna. Éveken keresztül harcolt a magyarság, hogy ezt a minden tekintetben sérelmes rendelkezést vonják vissza az illetékesek és egyenlő mértékekkel mérjenek. Ne tegyenek különbséget román és magyar színház között, hiszen végeredményben mindkét színház színpadán az egyetemes kulturát szolgálják és az ország kulturális fejlődésének előharcosai a színészek, akár magyar, akár román nyelven beszélnek. Eddig azonban hiábavaló volt minden akció. Maniu Gyula kormánya ebben a kérdésben megértő álláspontra helyezkedett. Eltörölte ezt a sérelmes rendszert és az új törvényben megállapította, hogy minden romániai színház, legyen az román, magyar, német vagy orosz, 13 százalékos látványossági adót tartozik fizetni.

A másik igen fontos rendelkezés, amely a megértés felé vezető utat készítendő elő és amelynek életbeléptetése elé — szinte az utolsó percben — váratlan akadály gördült, az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjkérdésének rendezése. Rendkívül humánus célzatu intézkedés ez, amely kimondja, hogy az esküt nem tett magyar tisztviselők, ha hat hónapon belül letesznek az esküt, megkapják a nekik járó nyugdíjat. Régen vártuk már, hogy jobb belátásra térnek az illetékes tényezők ezekről az emberekről szemben, kik egy évtizeden keresztül a legnagyobb nélkülözések között tengették egyik napról a másikra életüket. Amilyen örömmel konstatáltuk, hogy a kormány ezt belátta, olyan meglepetéssel kell megállapítanunk, hogy Popoviciu pénzügyminiszter váratlan akadályokat gördít a nemes szándék megvalósítása elé, azzal a megindoklással, hogy nem áll rendelkezésére kellő fedezet. Mindezek dacára a sokatszenvedett magyar tisztviselők érdekében reméljük, hogy Maniu Gyula miniszterelnök és a kormány többi tagjai jobb belátásra fogják bírni az ország pénzügyminiszterét. Mindenesetre örömmel

Bonyodalmak a miniszteriumok leépítése körül. Nem tudnak megegyezni, hogy ki lépjen ki a kormányból. — Megindultak a kombinálások.

Bucurestől jelentik: A lapok jelenlése szerint a kormány tagjai nem tudnak megegyezni abban, hogy kik lépjenek ki a kormányból. Az Adeverul tudomása szerint az a terv merült fel újból, hogy Voicu Nitescu vegye át az igazságügyi miniszterium vezetését. Iunian belügyminiszter lenne, Vaida pedig külügyminiszter, míg Mironescu a közoktatásiügyi miniszterium élére kerülne. Beavatóttak szerint bizonyon, hogy Vlad és Dan Sever kilépnek a kormányból.

A miniszteriumok átszervezésével kapcsolatban ma újabb kombinációk merültek fel, amelyek autenticitását nehezen lehet ellenőrizni. Politikai körökben ma este az a hír járta, hogy Voicu Nitescu nem fogadja el az

erdélyi tartományi méltóságot és helyébe Ratiogan Emilt fogják kinevezni. Az erdélyi képviselők és szenátorok mozgalmat indítottak, hogy dr. Crisan Emilt, a nemzeti-párt párt főtitkárát is vegyék be a kormányba. Valószínű azonban, hogy Crisan dr. Mironescu külügyminiszter kívánságára Berlinbe megy meghatalmazott miniszternek.

Arról is beszélnek, hogy Bocu Sever nem megy Temesvárra, hanem prágai követ lesz. Saucine Saveanu, a tircovinai tartományi kormányzónak szemelték ki. Belgrádban fogja képviselni Romániát. Egyedül Pan Halipa-ról tartják valószínűnek, hogy elvállalja a chisineui direktorátus vezetését. Az erdélyiek ragaszkodnak ahhoz, hogy Dan Sever is helyet kapjon az átalakított kormányban.

Arad és Aradmegye felkészült az augusztus elsejei vörös napra

A prefektura rendelete. — Tilos az engedély nélküli gyülekezés és a beszédek tartása. — Dr. Lázár Agoston szerint nem valószínű, hogy Aradon, vagy Aradmegyében demonstráció lenne augusztus elsején.

(Arad, július 27.) A hatóságok világszerte megtették a szükséges előkészületeket a kommunisták által augusztus 1-re tervezett zavargások megakadályozására. A mai napon Arad és Aradmegye hatóságai is megfelelő intézkedéseket léptettek életbe augusztus elsejére való tekintettel. Lázár Agoston dr., Aradmegye alispánja, ki a szabadságra hazatért Maiseu Jusztin dr. prefektust helyettesíti, ma a következő rendeletet adta ki:

110. számú rendelet.

Mi, Aradmegye prefektusa a közrend és az állam belső biztonságának érdekében, az alkotmány 28-k paragrafusának figyelembevételével, amely paragrafus szerint minden román, nemzetiségi, nyelvi és vallási különbség nélkül jogosult békésen, fegyverek nélkül, a törvényes előírások betartásával összegyűlni, valamint, hogy ezek az összegyűvöttek a szabad ég alatt is megvannak engedve, a terek s közutak kivételével, miután az utakon és köztereken tartandó összegyűvöttekhez, felvonulásokhoz és manifesztációkhoz a rendőrségi törvény értelmében engedély szükséges, végül figyelembevéve az 1914. évi 40-ik törvénycikk 1—10 paragrafusait, amelyek a közrend és közcsend ellen irányuló kihágások és vétségek elnyomásáról szólnak, s figyelembevéve az államrend szervezetről szóló törvényt, a következőket rendeljük el:

1. Megtiltjuk, hogy bármilyen kocsiról, vagy más járműről, közterek, vagy közutak mentén levő házak ablakaiból vagy erkélyeiről a beszédek tartását.

2. Megtiltjuk a felvonulásokat, demonstrációkat és az uccán való gyülekezéseket, a közutakon vagy köztereken való demonstrációkat.

Vesszük tudomásul, hogy a kormány ezt a több mint tíz esztendője huzódó kérdést végre meg akarja oldani s azt a sok szegény, sokat szenvedett embert hozzá akarja juttatni ahoz, ami megilleti őket.

Amikor ilyen intézkedéseket látunk, amikor tapasztaljuk a jószándékot, felébred

Ez csak akkor tartható meg, ha a rendőrséggel beadott kérvény alapján a hatóságok megadják az engedélyt.

3. A kik jelen rendelet ellen vétének, nyomban bíróság elé kerülnek és törvényes eljárás alá vonják őket.

4. Megbizzuk a rendőrtiszteket és a karhatalom képviselőit ezen rendelet végrehajtásával.

Dr. Lázár Agoston.

Puticiu.

A rendelettel kapcsolatosan beszélgetést folytatunk Lázár Agoston dr. alispánnal, aki a következőket jelentette ki:

— Ez ügyben szemlélet tartottam a megyében. Ebből, valamint a többi hatóság jelentéseiből arra a megállapításra jutottam, hogy a felforgató elemeknek, illetve a kommunizmusnak Aradon és Aradmegyében semmi talaja nincsen. Egyáltalán nem valószínű, hogy itt is terveznének valamilyen demonstrációt, azonban mindennek dacára a hatóságok felkészültek minden eshetőségre. Állandó összeköttetésben állok a megye hatóságaival és Aradon a rendőrprefektussal, úgy, hogy minden mozzanatról tudomásom van.

A hatóságok teljesen felkészülten állanak, úgy, hogy augusztus elseje semmiféle megfélemlítést nem hozhat.

Eddig az alispán nyilatkozata. Arad és Aradmegye már számtalan esetben bizonyította, hogy a felforgató propagandának nincs talaja, a megye és a város lakossága annyira öntudatos és fegyelmezett, hogy sikeresen ellenállt minden rendbontást célzó kísérletnek. Így az eddigiek szerint augusztus elseje Aradon és Aradmegyében a legteljesebb csend és rend közepette mulik el.

bennünk az a remény, hogy végre mégis csak rátalálnak az illetékesek arra az útra, amely a közeledéshez vezet. Ha ilyen tetteket látunk, még az indokolatlan és éshangu belügyminiszteri támadásokat is könnyebben viseljük el, mert régi igazság, hogy a tettek beszélnek, a szavak pedig — elrepiülnek.

Lázasan folynak az előkészületek a pozsonyi nagy pörre

Negyven újságíró az esküdtek padjaiból fogja figyelemmel kísérni a Tuka-ügy főtárgyalását. Parlofont is felállítanak a tárgyalóteremben.

Pozsonyból jelentik: Hétfőn kezdődik meg Pozsonyban a háború utáni idők egyik legnagyobb kémkedési perének tárgyalása. Tuka Béla volt egyetemi tanár, szlovenszkói képviselő ül a vádlottak padján, aki ellen a vádirat rendkívül súlyos adatokat sorol fel. Állítólag összeköttetésben állott egy bécsi kémirokával, amelynek állandóan olyan anyagot szállított, amelynek alapján Csehszlovákia legtitkosabb katonai helyzetét ismertették meg. Tuka büntársai voltak: Snosth Antal újságíró, Kovács Jenő volt katonatiszt és egy Martik Sándor nevű néppárti politikus. Tuka hét hónapja ül vizsgálati fogságban és a feljelentést Ivan Ká Mihalý képviselő tette meg ellene.

A nagy perre az előkészületek egyre lázábban folynak. Most különösen a tárgyalás technikai része okoz nehézségeket, mert ezt a problémát egyáltalán nem oly könnyű megoldani, mint eredetileg gondolták. Az ugynevezett nagy esküdtszéki tárgyalóterem, ahol a tárgyalást le fogják folytatni, sokkal kisebb, semhogy az érdeklődőket mind befogadhatná.

Csak a tárgyaláson résztvevő újságírók száma valószínűleg el fogja érni a 40-et.

Mivel pedig a haligawóság padsorai közül csak az első sor van íródeszkával ellátva, az újságírók részére kiutalták azokat a padsorokat, amelyek máskor az esküdtek számára vannak fenntartva. A tárgyalás reggel 8-tól déli 1-ig, sőt esetleg tovább is szünet nélkül fog tartani, tehát a gyorsírókra igen nehéz feladat vár. Éppen ezért a bíróság a parlamenti gyorsírók egyesületéhez fordult s Prágából az az értesítés jött, hogy négy gyorsíró felvehetné a per egész anyagát, de a költségek hihetetlen összegre rughának. Körülbelül 70 ezer cseh koronába kerülne a négy gyorsíró szerződötése, mert minden egyes gyorsíró félóránként 280 cseh koronát kér, azonkívül 120

cseh korona napidíjat, valamint az utazási és egyéb költségek megtérítését. Éppen ezért a bíróság valószínűleg el fog tekinteni a parlamenti gyorsírók alkalmazásától és alighanem két pozsonyi gyorsíró fogja felvenni az anyagot.

A védelem részéről az az indítvány érkezett, hogy a tárgyalóterem sarkában állítsanak fel egy ugynevezett parlofont.

Eredménnyel kecsegtetnek a karbini tárgyalások.

Moszkvából jelentik: A karbini orosz-kínai tárgyalások eredménnyel kecsegtetnek. A szoviet a status quo visszaállítását követeli.

Míg Kína a kommunista propaganda végleges megszüntetését kívánja. A tárgyalások a legbékésebb mederben folynak tovább.

Lemondott az egész francia kormány.

Poincaréval vissza akarták vonatni lemondását, de a miniszterelnök megmaradt elhatározása mellett. — Briand miniszterelnöksége előtérben.

Párisból jelentik: A francia sajtó Poincaré lemondásával előállt válságot rövidesen megoldhatónak találja. Ha a kormány teljes egészében nem is maradna meg, úgy Briand és Tardieu megmarad. Ha Poincaré miniszter-társai kívánsága előtt meghajlik — írja a lap — és továbbra is helyén marad, ezt találják a legjobb megoldásnak. Ha Poincaré távozik, úgy vagy a jelenlegi kormány marad meg Brianddal az élén, vagy az egész kormány lemond és a köztársasági elnök Briandot bizza meg új kormány alakításával.

Ma minisztertanácsot tartottak, amely után Briand külügyminiszter és Barthou igazságügyminiszter megjelentek Poincarénál és lemondásának visszavonására kérték.

Poincaré továbbra is szilárdan megmaradt elhatározása mellett, mire bejelentették Doumergue köztársasági elnöknek az összkormány lemondását.

Az elnök nyomban megkezdte tanácsko-

zásait a kamara és szenátus elnökével, valamint a politikai pártok vezetőivel. A Havas ügynökség híradása szerint az elnök még ma este dönt arról, hogy a kormányt megmaradjon-e. Politikai körök véleménye szerint Briand lesz az új miniszterelnök. A helyzetet jól ismerő politikai körök szerint két megoldás lehetséges csupán. Az egyik az, hogy megmarad a régi kormány, amely tulajdonképpen nem bukott meg, a másik az, hogy új kormány alakul, amely a radikálisokkal egyetemben egy erős középpártra támaszkodna. Csak ebben az esetben sikerülhet az új kormánynak többségre szert tenni.

Politikai körök véleménye szerint, egy Briand-kormányban a régi miniszterek közül egyik sem vesz részt.

Londonból jelentik: Ramsay Macdonald angol miniszterelnök megleghangú táviratot küldött Párisba, Poincaré volt miniszterelnök egészségi állapota iránt érdeklődve.

TARCA.

Vénasszonyok nyara.

Írta: Szegedi István.

Plank Jeromos nyugtalanul járt fel s alá a kopott hivatali szobájában. A megunt butorok, amelyek életét szigorubbán zárták körül a börtön ajtajánál, közönyösen túrték az eleven izgalmat. A lázadás hiábavaló volt, a menekülés kilátástalan. Gondosan őrizte ott Plank Jeromost a husz éves megszokás és a begyessedő rang. A megfakult tükrök — az egyetlen butordarab, ami némi együttérzést látszott elárulni a vergődő elevennel — részvétlenül mutatta ennek kopottságát, mely összhanggal illeszkedett a dermedtő környezetbe.

Jaromos elfáradt a hosszú sétában és hangtalanul olvadt bele az íróasztala előtti karosszékebe. Ugy ült ott, mozdulatlanul a térben és időben és várt. Ezt cselekedte hosszú évek óta. Ez a várakozás többretegű volt. Várta, hogy hét óra legyen, amikor el lehet menni a hivatalból, várta, hogy elseje legyen, akkor megkapta a fizetését, várta az ötödik fizetési osztályt, akkor méltóságos ur lesz és nyugalomba mehet. Végezetül azonban, minden várakozáshoz hasonlóan, a dermedtő vendéget várta, aki csontos kezével elvezesse az örökös várakozásnak e siralomvölgyéből.

Kopogtattak az ajtaján.

Ajka moccani sem látszott. Szinte elképzelhetetlen volt, hogy még ama siri liang is honnan és hogyan tört elő:

— Szabad!

Az altiszt lépett be és a napi postáját hozta. Tisztességtudóan letette az asztalra és már vissza is vonult.

Jeromos, mintegy álomtalan álmából felriasztva, szórakozottan turkált a néhány levél közt. Egyszerre azonban megélték a pillantása. A sima szürke és fehér borítékok közt

széles feketeszegélyes gyászjelentés különködve vonta magára a figyelmet. Jeromos érdeklődése megmozdult. Jeromos maga is kigyenesedett a székekben, a szenáció várakozásában halvány pir futotta be az arcborét. A csekély mozdulatra nagy riadalom támadt a szoba dermedt levegőjében. Áramlatok kavarták az előbbi szélesend nyugalmát, a jobbsarokban depresszió támadt és szélviharok indultak a fogas felé. A butorok recsegve figyeltek, mint az éjjeli hőrtör, aki aggódva tekint be a kémlelő nyíláson, ha gyanús nesz szabadul ki a cella előírásos csendjéből.

Jeromos az érdeklődés inyenc felaprózásával bontogatta a négyrészt hajtott jelentést, mely korai és hirtelen elhunytát közölte Thury Dániel alezredes urnak.

A hivatali szoba történetében hihetetlen esemény következett ekkor.

Plank Jeromos gyors ütemben, háromszor egymásután felállt, majd ugyanolyan gyorsan visszaült helyére.

— Hallatlan! — mondta végre, siket, befelé hangon.

A nagy testi torna csak ennyi szellemi eredményre vezetett.

A koldusszegény szellemvilág tözsomszédságában azonban csak annál szembeállóbb gazdagsággal nőttek ki a földből az érzelmi tornyos, kupolás palotái. Az emlékezés tarka pillangói oly sűrű rajokkal keringtek a szoba porszin levegőjében, hogy e kaleidoszkóp káprázatában elvakult a tükrök és a szekrény, tintafojtos, egykor sima lapja egy árnyalattal még fákóbbá vált. A ruhafogas úgy ágaszkodott rémületében, mint a megbokrosodott paripa és az őszikabátot, vásott akasztója szakadtán, engedetlenül dobta a földre.

— Thury Dani! — motyogta Jeromos és a délceg huszárfőhadnagyra gondolt, aki gavallér rohammal hódította el egyetlen szerelmét, a szépséges és gazdag Piizy Annát, an-

nakidején. És ime, már alezredes volt és meg is halt, váratlanul és hirtelen, amint azt az özvegy a kiterjedt rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatta.

— Most tehát, — kezdődött el valami a Jeromos gondolatában, de nem fejeződött be egyelőre.

Egyelőre a tükrökhöz lépett és gondosan megigazgatta ferdére csuszott nyakkekendőjét.

A tükröt tartó szeg annyira meglazult fjedtében a soha nem látott mozdulatra, hogy aléltan bocsátotta el a tükröt a földre. Csörömpölve tört szét az üveg. Jeromos, nem törődve a babonával, harsányan kiáltotta ki az előszobába:

— Pista!

Az altiszt rémülten rohant be. Soha ilyen hangosan nem hallotta szólni az osztálytanácsos urat.

— Parancs! — szólt megnyugodva, mert Jeromos egyenesen állott a szoba közepén.

— Itt van a pénz, Pista, menjen le és hozzon nekem egy valamire való falitükröt, szegesse jó erősen a falra. A régi leesett és eltört. Én most elmegyek.

Az altiszt szolgálatkészen ment a fogashoz, hogy a kabátot felsegítse. Az még ott hevert a földön. Pista nagy bizalommal keféltette.

— Leszakadt az akasztója. Holnap felvarrom tanácsos ur.

— Jól van, Pista, varrja fel — szólt Jeromos. — Magában pedig egy fejezte be az imént megkezdett gondolatot:

— Talán legközelebb más várja fel már azt az akasztót.

A börtönajtó hirtelen megnyílt. Plank Jeromos könnyelműen, jóval egy óra előtt elhagyta a hivatalát.

Odakint a szeptemberi verőfényben rezzgő sugarakkal táncolt az őszi táj fölött a vénasszonyok nyara.

Eözema

Ezek óta ezemában szenvedő evének rendszeres álmukat visszakeresik a Kadum-kenőcsöt használva, amely rögtön eltünteti a viszketésséget.

A parlofon olyan nagy volna, hogy a teremben elhangzó minden szót felvenne,

ugy hogy a tárgyalás egész anyaga utólag volna gyorsírással és gényírással felvehető.

Deklaráció a kamarában az állampolgársági törvény rendezése ügyében

Megszavazták a földbirtok szabad forgalmáról szóló törvényjavaslatot. — Dr. Fischer megnyugtató kijelentést kér. — A kamara és a szenátus mai ülései.

(Az Aradi Közlöny bucuresti távirati tudósítása.) A parlamenti ülészeket valószínűleg már hétfőn berekesztik és a kamara vasárnap is ülést tart. A ma délelőtti ülésen dr. Fischer Tivadar napirend előtt a következő deklarációt olvasta fel:

Amikor a kormány átvette a hatalmat, programjában kihangsúlyozottan benne volt az állampolgársági ügyek rendezése. A nemzeti-parasztpárt vezetői mindig hangoztatták, hogy az 1924. évi állampolgársági törvény rendezésre és kiegészítésre szorul, mert nem felel meg a demokrácia elveinek. A zsidó parlamenti klub a parlamenti ülészek megnyitása után újból felhívta erre a kormány figyelmét s ígéretet is kapott az ügy kedvező elintézésére. Az igazságügyminiszter maga is belátta a helyzet tarthatatlanságát és egy parlamenti bizottsággal kidolgoztatta az állampolgársági törvény alapelveit.

Sajnálattal kell mindezek dacára konstatálni, hogy az ülészek véget ér, anélkül, hogy a várt törvényes szabályozás bekövetkezett volna. Sokezer család, sokat szenvedett szegény emberek remélték, hogy sorsuk, ügyük végre elintézésre nyer és türelmetlenül remélték a velük elkövetett igazságtalanságok jóvátételét. Ez a remény most teljesen szétfoszlott. A kormány arra hivatkozik, hogy sok fontos törvényt kellett elintéznie, ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy az állampolgársági ügyek szabályozása is igen fontos az állam lakosságának igen jelentékeny részére.

A zsidó parlamenti klub erre való tekintettel felkéri az igazságügyi miniszter urat, hogyha már a törvényes elintézés hátrahagyása is szenvedett, az érdekeltek megnyugtatóására az ország szeme előtt tegyen megfelelő nyilatkozatot, ha nem akarja, hogy az ország polgárainak nagy részében megmogjon a bizalom a kormány iránt. Az igazságügyi miniszter precíz és világos kijelentései lesznek csak képesek arra, hogy ebben a kérdésben ideiglenesen megnyugtassák a közvéleményt.

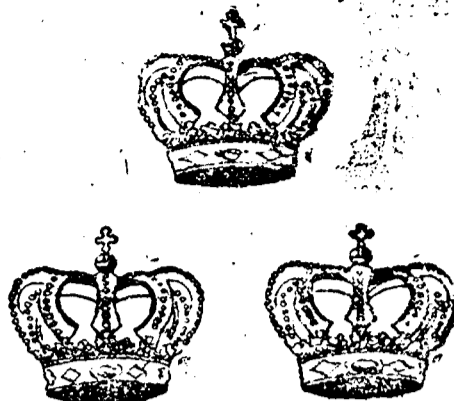
A kamara ezután folytatta a birtokok szabad forgalmáról szóló törvényjavaslat vitáját. **Konnert Fritz** szász képviselő rámutatott arra, hogy az agrárreformot igen radikálisan és gyakran politikai szempontok szerint hajtották végre. Sokan nem képesek megművelni a nekik kiosztott földet, sokan nem kaptak földet azok közül, akiknek járt volna. A javaslat intenciói jók és remélik, hogy a kisebbségekkel szemben elkövetett igazságtalanságok is orvoslásra fognak aláni ez alkalommal.

Radaceanu szociálista képviselő szerint a kormány jobbra tolódott, pedig a parasztság emelte uralomra, sem az oligarchia. Beszélt az agrárreform szociális oldaláról és a demokrácia győzelmét látja bekövetkezni.

A kamara délutáni ülésén **Mihalache** földművelésügyi miniszter szólalt fel a földbirtokok szabad forgalmáról szóló törvényjavaslatához. Hangsúlyozta a javaslat szükségességét, mert az kiegészíti a kormány agrárprogramját. A földhitel megszervezésével fokozzák ugyan a mezőgazdaság termelőképességét, de igen sok gazda 2—3 hektáros földjéből nem tud megélni, ezért meg kell engedni, hogy 25 hektárig megváltható legyen a föld-

birtok. Kijelentette, hogy a Magyar Párt is megszavazta a javaslatot, miután a bizottságok tárgyalásán elfogadták azt a kisebbségi indítványt, hogy Erdélyben is 25 hektár és nem mint eredetileg tervezték, 25 hold legyen a maximum. A miniszter felszólalása után a javaslatot megszavazták.

A szenátus ülésén **Ecila Romulus** előadó és **Popovici Mihály** pénzügyminiszter felszólalása után megszavazták az államszámvitel reorganizálásáról szóló törvényjavaslatot. Ezután a szenátus a kultuszjavaslaton végzett kamarai módosításokat tárgyalta. **Niemeröwer** főrabbi kijelentette, hogy a javaslat ebből a formában sem elégíti ki a zsidóság kívánságait és azt nem szavazza meg.

3 korona

Borzalmas rablógyilkosság Marossolymoson.

Két fiatalember megfojtotta a korcsmárosnét és aztán kirabolták a lakást.

Dévről jelentik: Borzalmas rablógyilkosság történt tegnap este a Déva közvetlen közelében fekvő Marossolymos községben. Özvegy **Gábor Gyözőné** jómodu korcsmárosnéhoz zárás előtt két fiatalember állított be és pálinkát kértek. Amikor a korcsmárosné ki akarta szolgálni vendégeit, az egyik férfi hirtelen hozzáugrott, a földre teperte és száját zsebkeendővel begyömöszölte. A másik ember ezalatt bezárta a korcsma ajtaját és az egész lakást lefűgönyözte, majd

együtt a hálószobába cipelték az asszonyt, akit az ágyon megfojtottak.

Az áldozat testét harapások nyomai éktelenítik, amiből arra következtetnek, hogy a gyilkosságot elkeseredett küzdelem előzte meg. A rablók feldúlták az egész lakást és minden pénzt, értéktárgyat magukkal vittek. A gyilkosságot még az éjszaka folyamán felfedezték és a csendőrség azonnal üldözőbe vette a rablókat, akiknek azonban eddig semmi nyomuk.

Tüdőbajosokra életveszedelem a napkúra.

Az ideges embereknek valóságos méreg a napsugár. — Napból is megárt a sok.

(Arad, július 27.) A napimádók újra feltámadtak, ha más formában is. Míg például régebben a hölgyek a legnagyobb gonddal vigyáztak arra, hogy napsugár ne érje az arcukat vagy pláne a testüket és napernyővel vagy fátyollal védekeztek a napsugarak ellen, hogy szép fehér bőrük ne menjen tönkre, addig ma éppen az ellenkező végletbe estek.

Ma már, ahol csak lehet, keresik a napot és ahol csak találják, órákig fetrengenek benne, akár a krokodilusok.

Az egyiknek csak úgy nincsen értelme, mint a másiknak. Ha őseink keveset napoztak, úgy mi mostan tulságosan sokat napozunk. A nap gyógyító erejét nagyon tulbecsülik és hála a napfanatikusoknak és a természetes gyógy mód apostolai agitációjának, azok a veszélyek, melyeket a túlzott napsugarak hozhatnak magukkal, teljesen el lettek feledve.

Igy például a nap ideges emberekre nézve valóságos méreg, vértolulásaik és fejfájásaik a napon fokozódnak.

olyan tüdőbajosokra pedig, akik vérzésekre hajlanak, a napsugarak egyenesen életveszedelmet jelentenek. Sok szerencsétlen tüdőbajos lett áldozata ilyen túlzott és észszerületlen napkuráknak és fejezték be életüket egy hirtelen vértolulással. De az egészséges emberekre sem lehet jó hatással, ha órákon át az izzó napsugaraknak teszik ki magukat. Ugyanis ezzel szisztematikusan tönkre teszik bőrüket.

Ha ugyanis a lesülési és leburnulási folyamat évről-évre megtörténik, a bőr hervedti és ráncos lesz.

mint azt a mezői munkásoknál is meg lehet figyelni. Mindenki tudja, hogy a parasztnők milyen gyorsan virulnak el. Ennek egyik fő oka, hogy órákon át ki vannak téve a napsugaraknak. Miben is áll a lesülés tulajdonké-

pöni folyamata? A megbarnulás a testnek a nap sugarak ellen képezett automatikus védelme, amennyiben bőrünk mélyebb rétegeiben sötét festék képződik. A nőeknek nem kell leégniük, mert már enélkül is elég feketék. A test színének szerepe van a szervezet hőszabályozásánál. Világosbőrű emberek érzékenyebbek, mint a sötétek, nem barnulnak le, bőrük csak tüzipiros és gyulladásoz lesz.

Minél gazdagabb a test sötét bőrfestékben, annál ellenállóbb a hővel és nappal szemben.

Mivel a világosbőrű emberek már természetből fogva kevésbé ellenállóképesek a nappal szemben, nem szabad magukat mértéktelenül a napsugaraknak kitenniük, mivel

a védőszerv működésének határa nagyon is véges.

A nap tulságos hatása által okozott legveszélyesebb komplikációk: a höguta és a napszúrás már elegendően ismertek ahhoz, hogy ne kelljen rájuk ezen a helyen külön kitérni. A mondtak után az, hogy a bőr leégése, illetve az annyira vágyott barnaszínű test az egészségre nézve elsőrendű jelentőséggel bír, erősen kérdésnek látszik. Igen gyakran előfordul, hogy

igen beteg emberek erősen leégnek és barna bőrük gyógyulást látszik mutatni, valóságban azonban semmivel sem egészségesebbek, mint azelőtt, mikor még egész fehér volt a bőrük.

Mások viszont fehérek maradnak, mert hőberendezésük képtelenné teszi őket a leburnulásra, viszont makkegészségesek. A leégéssel való visszaéléssel, mint az egészségre ártalmas dologga, fel kell teltá hagyni. Napsugár és levegő kiváló gyógytényezők, de ennél a lesülésnek nincsen valami nagyobb szerepe.

WALTER magántanfolyam

BUDAPEST, VIII. Rákóczi-ut 51.
Levelező oktatással készít elő magánvizsgára, érettségire.

All. eng.

Rózsadombi Leányotthon, Budapest,

II., Taposcsányi-u. 8.

Tanár házaspár elvállal teljes ellátásra, fiatal leányokat. Saját kertes villa a Rózsadomb legszebb helyén. Idegen nyelvű társalgás és oktatás. Korrespondencia. Zene. Sport. Prospektus. — Előjegyzéseket a jövő iskolai évre elfogad korlátolt számban.

Dr. Rózsa Dezsőné, okl. középisk. tanár.

Gyomorrontás, gyomorégés, lejfájás,

rendetlen székelés esetén ne használjunk más mint dr. FÖLDES-féle SOLVO hashajtó pirulát. A legjobb vértisztító és epehajtó szer. — Kapható dr. Földes gyógyszerésznél.

„Halló! Itt Molnár Sándorné gyilkosa“

Jelentkezett a fenyegető levél írója — akinek kávéháza van Belgrádban. — Elmondta, hogy Molnár Sándorné kifosztotta vagyonából. — Legenda a mítós szoknyáról, amely miatt megölték a bókai földbirtokosnót.

Nagybecskerekéről jelentik: Az óléci rablógyilkosság nemcsak a Bánátban, de az egész országban óriási érdeklődést keltett. A meggyilkolt milliomosnót, Molnár Sándornét nemcsak egész Bánátban, de Belgrádban is nagyon jól ismerték és a belgrádi lapok is hasábos nagy cikkekben foglalkoznak a szörnyű rablógyilkossággal.

A nyomozás során — mint megírtuk — a legérdekesebb s legfantasztikusabb nyom, ami felmerült, egy fenyegető levél volt, amelyet a meggyilkolt milliomosnó egyik adósa, egy belgrádi lakos, volt bókai birtokos írt még a múlt hónap elején Molnárnénak. Ebben a levélben halállal fenyegette meg a levélíró Molnárnét, ha a tartozások megfizetésének erőszakos követelésével föl nem hagy. Ezt a levelet — mint jelentettük — az özvegy a múlt hónap 15-én azzal adta át Jogodics Jóca kanoki földbirtokosnak, hogy őrizze meg és ha esetleg meggyilkolnák, szolgáltatassa át a hatóságnak. Jogodics eleget is tett a szomorú megbízásnak, átadta a vizsgálóbíróknak a halállal fenyegető levelet, mire a vizsgálatot kiterjesztették a levélíró kilétének megállapítására. Mikor a tudósítás a titokzatos levélről a lapokban megjelent, a belgrádi lapok szerkesztőségeit telefonon sorba hívta fel egy hang.

— Halló! — szólott bele a telefonba az illető. — Itt Molnár Sándorné gyilkosa. Legyenek szivesek egy munkatársunkat hozzám elküldeni, hogy felfedjem előtte Molnár Sándorné meggyilkolásának titkát.

— Honnan beszél? — felelték a szerkesztőségek. — A fogházból?

— Nem, hanem a „Kladenac“ kávéházból, a szávai hajóállomással szemben.

Bár a szerkesztőségek tréfának tartották a dolgot, mégis kiküldték munkatársukat a Kladenac kávéháza, ahol Mimica Sztéva, a kávéfogadta őket azzal, hogy ő volt az, aki telefonált és

ő írta a szenzációs fenyegető levelet, tehát őt gyanúsítják a sztarileci rablógyilkosság elkövetésével.

Mimica Sztéva az újságíróknak aztán hosszasan és részletesen mesélte el élete történetét. Elmondta, hogy dalmáciai származású és régi kereskedését a háború miatt elvesztette, a háború után azonban újból ekzisztenciát teremtett magának, de

Molnár Sándorné furfangos módon kiforgatta minden vagyonából.

A belgrádi kávé egyébként érdekes dolgokat mesélt el Molnárnéről, aki szerinte, a szegényeket is csak hasznosért támogatta.

— Molnárné az egész Bánátban híres volt — mondta Mimica — mint dúsgazdag asszony és egész legendák jártak felőle a nép száján. Sokszor magam is hallottam a legendát a szoknyájáról. Azt beszélték, hogy

Molnárné a szoknyájában elrejtve sok millió értékű idegen valutát hordt állandóan magával.

Igaz, hogy ő maga is elősegítette az ilyen mesék terjedését. Gyakran vett elő a szoknyája titkos zsebéből ezreket és gazdagsága mellett is olyan takarékosan élt, hogy hinni lehetett az ilyen mesékben. Én

többször figyelmeztettem a megboldogultat, hogy ne járjon késő éjjel egyedül a faluban.

— Ki fog bántani egy ilyen vén asszonyt? — felelte ilyenkor. Ekkor megemlítettem neki a mesét a milliókat rejtő szoknyáról.

— Tán csak nem hisz maga is benne — mondta erre — hiszen maga csak tudja, hogy

ELISMERTEN

legszebben mos, vasal, fényez
BUTTINGER TERÉZ gőzmosódája Arad,
v. Batthyány-u. 35.

nem hordok annyi pénzt magamnál!

— Én tudom — feleltem neki — de a népmásképp hiszi.

— Épen ezért

engem a gyilkosság nem lepett meg.

Föltétlenül meg vagyok győződve róla, hogy a szoknyában hirt milliók miatt ölték meg.

Blériot husz év után másodszor átrepülte a La Manche csatornát.

„Milyen ellentét van a husz év előtti és a mostani repülés között.“

Londonból jelentik: Blériot a La Manche csatorna első átrepülésének huszadik évfordulója alkalmából ma újra átrepülte a csatornát. Repülőgépe ma délután szállt le az aignani repülőtéren, pontosan ugyanott, ahol 1909-

ben husz esztendővel ezelőtt. A repülőt a polgármester és nagy tömeg várta, amely lelkesen ünnepelte. Blériot a leszálláskor, ezt mondotta:

— Milyen ellentét van a husz év előtti és mostani repülés között!...

Hága készül a jóvátételi konferenciára.

Hágából jelentik: A városban a legnagyobb körültekintéssel készülnek az augusztus hatodikai jóvátételi konferenciára. A konferenciára, számítás szerint, ezer politikus és békés

és négyszáz újságíró. A város mindent elkövet, hogy a vendégek a legnagyobb kényelemben részesüljenek.

Irodalom és művészet

* A Nyári Színház heti műsora. Vasárnap délután 4 órakor, este, hétfőn este, kedden este: Miss Amerika (látványos operettrevü). Szerdán: Erdészleány (operett, Viola Margit primadonna bucsufellépése és jutalomjátéka).

* Herzl-émléknappély Aradon. Herzl Tivadar halálának 25 éves évfordulóját ünnepelte ma Arad cionista társadalma. A nagyszámú közönség a fekete drapériával bevont zsidó iskola udvarát zsúfolásig megtöltötte. Dr. Vajda Jakab héber, román és magyar nyelven üdvözölte a közönséget, ezután Téthi József gimnáziumi tanár Herzl életrajzát ismertette. Giszka János „Messiás” című nagykonceptiójú költeményét Jávor Alfréd, az aradi színház művésze interpretálta mély hatással. Ezután dr. Kupfer Miksa, ismert aradi orvos tartott emlékbeszédet. Bornstein Ernő Kadis imát mondott, Weisz főkantor meghatóan énekelte el a halotti dalt. Ezzel a műsorvéget is ért. (Chil.)

* Bucsuzik a primadonna, Viola Margit és szerdán este az Erdészleány cinszerepét választotta bucsujátékaul, Viola Margitot az egy szecsd alatti aradi működésében a legteljesebb szeretettel vette körül az aradi közönség és rövidesen kekvencévé avatta. Minden szerepében valósággal ünnepelte, amelyre Viola Margit a legnagyobb mértékben rá is szolgált. Egy-egy szerepét ragyogóan kidolgozta és minden előadásban teljes szívvel-lélekkel játszott, egyedül is sikerre vitte a darabot. Az Erdészleány kitűnő szerepe és tekintettel arra, hogy a bucsufellépése egyben jutalomjátéka is, remélhetőleg a közönség meg fogja tiltani a színházat, hogy bucsút vegyen kedvencétől és utóliára tapsoljon neki. Jegyek a téli színház pénztárában.

* Augusztus 15-től Bucurestiben vendég szerepel az aradi színház operettegyüttese. Az Aradi Közlöny jelentette hogy az aradi színházulat operettegyüttesét Bucurestibe hívták 12 napos vendég szereplésre. Szendrey Mihály szingazgató részletes tárgyalásokba bocsájtkozott a vendég szereplést kezdeményező Comédia-ügynökséggel, amelyek már olyan előrehaladott stádiumban vannak, hogy a komplett operett-ensemble augusztus 15-től kezdődőleg minden biznyonnyal leutazik Bucurestibe.

* Róna Dezső koncessziót kapott. Ismeretes, hogy a kultuszminiszterium a közelmúltban intézte

SZERVITATÉRI PENSIO

a Duna szövetség tagja

Budapest IV., Szervita-tér 5., I. em.

Telefon: 821-89.

Elsőrangú kényelemmel berendezett családi otthon. Mindenütt központi fűtés, vízvezeték és rádió-hallgatók. Kiváló házi konyha. Morsókölt árak.

Készen propektusf.

ZSOLDOS TANINTÉZET

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Tel.: 424-47.

Magyarország legrégebbi magántanintézete.

A legjobb sikerrel készít elő:

középiskolai magánvizsgákra,

érettségire,

anyagi felelősség mellett.

el a színházi koncessziók ügyét, amikor is a miniszter arra az álláspontra helyezkedett, hogy az előzetes koncessziót minden kérvényezőnek megadja, aki kellő erkölcsi és anyagi garanciát biztosít. Ilyen előzetes koncessziót kapott most Róna Dezső volt aradi szingazgató is, akinek eszerint joga van a városok vezetőségével érintkezést keresni és az esetleges megállapodás nyomán a szervezkedést megkezdeni. Róna Dezsőnek azonban nem jelölt ki városokat is mindiárt a miniszterium az előzetes koncesszió mellé és így most Róna Dezső kéréssel fordult a miniszteriumhoz, hogy a lehetőség szerint állapítson meg részére városokat is, amelyeknek vezetőségeivel megkezdje a tárgyalásokat.

* Miss Amerika, az operettrevük győzve, még ma délután, ma este, holnap, hétfőn és kedden látható az aradi színházban. Fejváltató volt a megállapítás, hogy ennél pazarabb kiállítású operettrevüt az aradi színházban még nem láttak. Minden jelenetében ezernyi dísz és szépség tárul a közönség elé. Pompás magánzámok, attrakciók élénkítik a műsort. Galetta rengeteg szellemes trüffel hintette tele a darabot. Eisemann muzsikájában nagyon sok elgert talál a közönség. Így a Ké vagy, mond ki, a Szívemben egy szeba kiadó. Ugy fáj, hogy már nem szeret stb. Viola Margit, Kertész Manó, Dancs Ica, Fekete Cica, Weichelt Paula, Lantos Ilona, Galetta, Balázs, Szendrey Misi, Győző, Kun, Földes, Jávör játszik a főszerepeket a Miss Amerikában, amelyet ma délután 4 órakor is a premier kitűnő kiosztásában játszik az együttes. Ezenkívül ma este, holnap, hétfőn és kedden nyílik alkalm a közönségnek, hogy megnézhesse, Hartmann Piri, a fiatal és tehetséges urilány pompás produkcióval szerepel.

Értesítés!

Megnyílt BUCURESTIBEN a láváros központjában

„HOTEL VENETIA“

Str. Piotor Grigorescu 12. szám (a Királyi palota mögött). Bejárat a Calea Victorian. — 100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg és meleg víz, lift, fürdő és telefon a t. vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel:

„VENETIA SZALLODA“ vezetőség

Moisescu, tulajdonos.

Nagy megdöbbenést keltett az aradi ortodox zsidóság körében a szefard hitközség alakításának híre.

Anyagi veszteséget is jelent az ortodox hitközségre az új alakulás. Egy ortodox hitközségi vezető nyilatkozata.

(Arad, július 27.) Nagy szenzációt keltett az Aradi Közlöny mai számában közölt cikk, amely szerint az új kultusztörvény alapján spanyol-zsidó hitközség alakul Aradon. A cikk különösen nagy érdeklődést keltett az ortodox izraelita hitközség körében, miután az új hitközség tagjai nagyobbára onnan rekrutálódnak, ami jelentékeny veszteséget jelent a hitközségnek. Ezt a szempontot leszögezi a hitközség egyik vezető tagjának nyilatkozata, amely a következő:

— Megdöbbenéssel vettük tudomásul az új hitközség alakulására irányuló előkészületeket, mert ez az egységes ortodox zsidóság megbontását jelenti. Amellett anyagi kárt is okoz, amennyiben az amúgy is súlyos gondokkal küzdő hitközség adófizetőinek egy részét

elvonja. A magunk részéről rendkívül fájóan az egységbontó törekvéseket, mert ez egyenesen katasztrófális helyzetbe dönti az ortodox hitközséget. Hogy ki áll az akció hátterében, ha nem is tudjuk, de legalább sejtjük.

— Az új hitközség megalapítói kikből kerülnek ki? — kérdeztük.

— Biztosan nem tudunk. Minden hitközségben vannak elégedetlenkedők, az egyik azért, mert nem választották be a vezetőségbe, a másik azért, mert az ügyek vezetése nem úgy történik, hogyan szeretné. A harmadik más, ismeretlen okból és ezekből rekrutálódnak az új hitközség megalapítói. Pedig a vezetőség lehetőleg igyekezett mindenki kívánságának eleget tenni és mindenkit kielégíteni.

Ma éjjel megérkezett a sarki légáramlat Aradra.

Ma is tombolt a kánikula Aradon, de éjjel hűvösre vált az idő. — Arad-megye több községében nagy vihar volt. — Gurahoncon belesujtott a villám egy cséplőgéphez. — Egy napszámos meghalt.

További hűvös idő várható.

(Arad, július 27.) Az égboltozaton jelentkező boltokról már úgy látszott, hogy a meteorológiai intézet bevéltja ígéretét és elvonul felőlünk a hőhullám. Reggel felhős volt az égbolt Aradon és úgy látta óra táiban néhány csepp eső hullott a tikkadt uccakövekre és aszfaltra. De ez a szelid próbálkozás hamarosan elgyengült a szétesző felhők közül kibújó nap hevével és a délelőtti órákban már a leghalványobb jele sem látszott annak, hogy Aradon esni akart. A hőmérő ismét harminchat fokot mutatott és férfiak irigykedve nézték a lenge ruhájú nőket. Sokan levetették kabátjukat és ingujjban rótták a forró uccákat. A déli órákban megint vigasztaló látványt mutatott az ég. Szél kegykedett, felhők gyülekeztek, a strandokon kíváncsisággal figyelték az időváltozást, ami azonban nem hozta meg a kívánt eredményt. A hőség megmaradt, csak egy kis szél enyhítette a tikkasztó meleget. Az égboltozat felhős maradt estig, de az esőfelhők eltávoztak más vidékekre.

Aradhegyvidékén már komolyabb formában vált valóra a meteorológiai intézet időprognózisa. Borosjenőről érkezett jelek szentint, ott

reggel fél kilenctől tizenegy óráig tartó vihar volt, sűrű villámlással, mennydörgéssel és esővel.

Ugyancsak hasonló viharok voltak Kisjenőn, Apateleken és Pankotától Halmágyig terjedő községekben. Gurahoncon katasztrófát idézett elő a délelőtti vihar.

A villám belesapott egy cséplőgéphez, a melynek munkásai közül egy halálosan, a többiek könnyebben sérültek.

Délelőtt tíz órakor kezdődött a vihar Gurahoncon és alig egy perc múlva megtörtént a katasztrófa. Babuta István cséplőgépe mellett dolgozott Blaga Illés napszámos és körülötte hat ember segítkezett. A villám belesapott a cséplőgéphez és mindnyájan eszméletlenül terültek el a földön. A helyszínen hamarosan megérkezett Babuti Teodór dr. orvos és első segélyben részesítette a villám-sújtottakat. Blaga Illést nem sikerült eszméletre téríteni és halálukkal szállították be a kórházba. A többi munkások túl vannak a veszélyen.

A késő esti órákban, amikor ezeket a sorokat írjuk, teljes mértékben bevéltak a meteorológiai jelek, amennyiben ma este megérkezett Aradra a beígért poláris lég-

áramlat. Údító hűvös szél örvendeztetette meg a kánikulában elgyötört embereket. A hőmérséklet körülbelül 25 fokra esett, ami erős javulást jelentett a déli 35-38 fokos hőszélességgel szemben.

Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet jelentése szerint a poláris levegő tovább nyomul az európai kontinensen. Hőség már csak Olaszországban és a Balkán államokban van. A legnagyobb lehűlés Németországban történt, ahol ma 17-19 fok volt a maximális meleg.

Időprognózis: Egyelőre hűvösebb, nyugtalan, később esendesebb és lassan melegedő idő várható.

Rablóbanda garázdálkodik a kudzsi havasokban

Kiraboltak egy gazdálkodót. — Üldözi a csendőrség a rablókat.

Dévarói jelentik: Fár nap óta egy négy tagú, katonai és polgári fegyverekkel felügyelt rablóbanda tartja rémületben a kudzsi havasok közelében fekvő községek lakóit. A rablók tegnap éjjel felfeszítették Munteanu Ion csemeke gazdálkodó házának ajtaját és azon keresztül a lakásba hatoltak. Rátámadtak a gazdálkodóra, akit összeverték és szed-

jét rongyokkal betömtek, majd összekötötték, azután pedig az egész lakást kiőstötték. A gazdálkodót másnap reggel szabadították ki kényelmetlen helyzetéből szomszédjai.

A csendőrök üldözik a rablókat, akik mielőtt beáll az éjszaka, előjönnek az erdőkből és nap-nap után egyre vakmerőbb betöréseket követnek el.

Sport.

O Budapest—Berlin atlétikai mérkőzés lesz vasárnap Budapesten. Budapestről jelentik: Vasárnap délután négy órakor lesz a Ferencváros Üllői-uti sporttelepén Pest—Berlin atlétikai csapatainak harmadik összecsapása.

O A második mérkőzésen az amerikaiak győztek a franciák ellen a Davis Cupben. Párisból jelentik: Ma játszották a Davis Cup döntőjének második mérkőzését, amelyben váratlanul az amerikaiak győztek 6:4, 8:6, 6:4 arányban. Az eddigi eredmény 2:1 a franciák javára. Holnap folyik le a döntő mérkőzés.

O A Spárta győzelme a bécsi Wacker felett. Prágából jelentik: Spárta—Wacker 5:1 (4:0). 5000 néző. Megérdemelt győzelem.

O A kisszentmiklósi Banatul serlegének döntője vasárnap lesz az AAC-pályán. Délután 4 órakor ATE—Hakoah, 6 órakor AAC—Banatul csapatok játszanak.

A Graf Zeppelin próbautja.

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin léghajó ma eszközölte első próbautját. Pontban reggel 8 óra 50 perckor leszállt a légi kikötőben. A leszállás a heves ellenszél miatt igen nehezen történt meg. A motorok a legnagyobb teljesítményt végezték. Eckener dr. a leszállás után kijelentette, hogy holnap reggel hét órakor újabb próbautra indul, amely legalább tizenkét órát fog tartani.

Harminc utast, közöttük több hölgyet visz magával. Az eddigiek szerint a léghajó a rajnai gyáripari vidék felett repül el.

APOLLO

MATINÉ

LYON LEA.

Főszerepben: IVAN MOSJOUKIN.

MA, VASARNAP

d. o. fél 12 órakor

d. u. 5, 7 és 10 órakor

Ghünter Ágnes világhírű regénye után

A SZENT ÉS A RAJONGÓJA

berlini filmkiállítás az első aranydíjat nyert filmretek.

URANIA

KETTŐS MŰSOR

HOPLA REPÜLÜNK, vigjáték és RINGELSPIEL, modern életkép.

PATT ÉS PATACHON

ESETE

BACKER JOSEPHIN-el.

Kétórás szüntelen kacagás.

M O l o s ó 10. 15. 20 és 25 lejtes helyárakkal. 21

Szeptemberi érettségire,

mindennemű középiskolai és polgári iskolai vizsgára előkészít:

KATONA ARTUR doktor

BUDAPEST, RÁDAY-UCCA 41. szám.

H I R E K.

Tragikomikus mérgezési ügy, amelynek halál helyett válópör a vége.

(Berlin, július 27.) D. 55 éves udvari szállító meg volt győződve, hogy 22 éves feleségével a legboldogabb házasságot élte. Reálisan gondokozva, számot vetett a korkülönbséggel és megengedte a feleségének, hogy nélküle járjon el öt órai teákra, színházba és moziba.

Egy éjszaka az udvari szállító megbetegedett. A hideg lelte és verejtékes volt a homloka. A felesége orvos helyett a legközelebbi rendőrszobába szaladt, ahol a következő vallomást tette:

— Megmérgeztem a férjemet. Megmérgeztem egy gazember miatt. És megnevezte a gazembert, aki a szeretője volt és aki állítólag rábirta arra, hogy tegye el láb alól férjét. Mit tehet ilyen esetben a rendőrség: letartóztatta az asszonyt.

Az asszony vallott: letartóztatták a szeretőjét. A szerető: egy fiatal építész, semmit sem tagadott, de olyan viharosan örült a letartóztatásának, hogy a rendőrségen már azon gondolkodtak, hogy meg kellene vizsgáltatni az elmebeli állapotát.

Közben a férj, akit értesítettek felesége vallomásáról, orvostól orvoshoz szaladt, de mindegyik orvosnál azt a választ kapta, hogy szó sincs mérgezésről, egyszerű hűlés az egész, feküdjön az ágyba és izzadjon.

Másnap kihallgatták a két „mérgekeverőt”. Az asszony elmondotta, hogy szeretőjétől kapott mérget, hogy férjét, aki szerelmüknek utjában állott, eltegye láb alól.

Három hét óta mindennap reggel belekevert a férje kávéjába egy adagot abból a porból, amit szeretőjétől kapott és az utóbbi hetekben örömmel vette észre, hogy a mérgeg hat, a férje egyre sápadtabb, betegesebb lesz.

Tettét nem bánta meg, büszkén tekintett szeretőjére. A „mérgekeverő” mosolygott és kijelentette, hogy az asszony üldözte szerelmével és ő, mivel nem nagyon tetszett neki a nő, arra az álláspontra helyezkedett, hogy addig szó sem lehet semmiről, amíg a férj él. Az asszony erre könyörögni kezdett, hogy szerezzen mérget és ő adott is öt, vagy hat port az asszonyrak, amelyről azt állította, hogy az gyorsan ható mérge. A valóságban azonban egész egyszerű, igen gyenge brompor volt.

A fiatal asszony elájult. A férj felépült, a megfázást kiheverte és mert úgy érezte, hogy a bromporok megnyugtatólag hatottak kedélyére, kijelentette a bíróság előtt, hogy továbbra is bromot fog szedni, de feleségével együttélni ezek után nem kíván.

— Felségsértéssel vádolják Filipescut. Bucarestből jelentik: Az Úgyészség a kormány felhatalmazására bünvádi eljárást indított Filipescu Gligore ellen az Epocaban megjelent „Lacul talur” című cikke miatt, amelyben Mária királynénak Károly extrónörökkel történt találkozását kommentálta a királyi családra sértő módon. A vizsgálóró már megidézte Filipescut, aki vállalta a cikk szerzőségét. A lapszerkesztő ellen felségsértés miatt indult meg az eljárás.

— Verekedés a szerajevói diákkongresszuson. Belgrádból jelentik: A Szerajevóban ma délelőtt megkezdődött diákkongresszuson a résztvevők összeverekedtek és majdnem a rendőrség közbelépését kellett igénybe venni a rend helyreállítása érdekében. A verekedést a belgrádi diákegyesület tagjai kezdeményezték, akik a vezetőségben nem kapták meg azt a létszámot, amelyre számítottak.

Közjegyzői

állandó

helyette keresek

azonnali belépésre. A román-magyar és német nyelvet bírók előnyben részesülnek.

Dr. Bleau Dávid közjegyző, Brasov.

Legjobban étkezhet
a Központi (volt Ujságíróklub) kert-
helyiségében.

ÉRETTSÉGIRE,
közép- és polgári iskolai magánviz-
gákra lelkiismeretesen előkészít:
Dr. Hissen Gyula,
Budapest, VI., Andrássy-ut 88. I., 30.

Nehézségek merültek fel az esküt nem tett tisztviselők nyugdíja körül.

A javaslatot már a régenstanács is aláírta, de most a pénzügyminiszter kijelentette, hogy nincs fedezet. Intervenciók az esküt nem tett tisztviselők nyugdíja ügyében.

Bucurestiből jelentik: Három napja tárgyalja a parlament bizottság a nyugdíj-törvényjavaslatot, amely — mint jelentették — hat havi határidőt állapít meg a régi törvény szerinti séreimnek orvoslására és az annak idején esküt nem tett, de remáni állampolgárokká lett és most esküre hajlandó volt tisztviselők ügyének elintézésére. A javaslatot a minisztertanács előadta és aláírta a régenstanács is, úgy, hogy a javaslat sorsa biztosítottak látszott, most azonban mégis nehézségek merültek fel a javaslatot szemben Popovici Mihály pénzügyminiszter részéről.

Popovici ugyanis kijelentette, hogy ennek a javaslatnak a törvénytervezés emelkedése reud-

kívülr terheket ró az államra, amelyeknek az általa előirányzott költségvetésben nincsen fedezete. A magyar párti képviselők erre Maria Gyula miniszterelnökhöz fordultak intervencióért, de az ő közbelépése sem vezetett eredményre. Ekkor Boila Romulust, a javaslat előadóját keresték fel, aki közölte Popovici pénzügyminiszterrel, hogy

ezt a javaslatot már nem lehet visszavonni és rámutatott arra, hogy milyen kedvező hatást érne el mindenütt a kormány a javaslat megszávozása által.

A pénzügyminiszter Boila Romulus intervenciójára kijelentette, hogy vasárnap délelőtt ad végsőleges választ ebben az ügyben.

900 svéd visszavándorló érkezett Constantába.

A háromszáz évvel ezelőtt Ukrajnába telepített svéd földművesek utódai visszatérnek az anyaországba, amelyet most pillantanak meg először.

Constantából jelentik: Tegnap reggel kilenc órakor a constantai kikötőbe a Siruzan török hajón 900 svéd visszavándorló érkezett, kik Oroszországból jöttek és haza igyekeznek Svédországba. A hajóállomásnál ünnepélyesen fogadták őket és a hatóságok képviselői mellett megjelentek báró Ahlberg, Svédország bucuresti-i követe, valamint Murelli mérnök és Magrai svéd konzulok. A visszavándorlókkal

A Hölgyközönség szives tudomására hozzuk, hogy a legújabb és a legtökéletesebb „GALLIA” gyárt-

tartós ondoláló gép megérkezett

Előjegyzéseket kérünk.

FEHÉR si Co. női fodrász szalon.

— A prefektus szabadságon. Marsieu Prefektus dr. megyei prefektus egy havi szabadságra ment. A prefektus szabadságát Bocsa-Montana tölti és távolléte alatt Lázár Ágoston dr. alispás helyettesíti.

Láb-, kéz-, hónaljizzadás

ellen **PODOL.**

Hatása biztos, üdít, frissít, a bőrt puhán tartja.

— Félmillió munkást zárnak ki hétfőn Aneliában. Londonból jelentik: Előreláthatólag hétfőn félmillió gyapjúgyári munkást kizárnak. Napok óta folynak ugyanis — mint az jelentették — a munkások vezetői és a gyárak megbízottai között a tárgyalások arra vonatkozólag, hogy a gyárak nyolc százalékos munkabérlészállítást akarnak eszközölni. A munkásság ez ellen tiltakozik és amennyiben hétfőn nem történik meg a megegyezés, ezerhatszáz gyár ötszáz-ezer munkását kizárják.

Egészséges arcbőrnek kitűnő
Hibás arcbőrnek páratlan
a valódi Weisz-jó

ELZA kámfocrem

(nagy aranyéremmel kitüntetve Páris 1928.)
Egyedüli készítő **WEISZ** gyógyszerár

— Eljegyzés. Takács Erzsike (Szeged) és Pongrácz István (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

együtt megérkeztek a svéd vörös kereszt képviselői és 12 svéd újságíró.

A svéd visszavándorlók legnagyobb része földmunkás. Érdekes, hogy ezek az emberek, akiket 300 esztendővel ezelőtt telepítettek le Ukrajnába, megőrizték nyelvüket, kultúrájukat és valamennyien kimondhatatlanul boldogok, hogy visszatérhettek abba az országba, ahonnan őseik származnak, de ők arra sohasem jártak. Háromszáz esztendővel ezelőtt az orosz-svéd háború idején II. Katalin cárnő csapata elfoglalták a balti tengeren levő Dagó szigetet és később Potemkin a sziget lakosai közül mintegy 1000 svéd földművest Ukrajnába telepített. Ezeknek leszármazottai most visszatérnek az anyaországba. A kilencszáz svéd visszavándorló Constantából vonaton teszi meg az utat Svédországig, ami 18 napot fog igénybevenni és a CFR 20 vaggont bocsájtott rendelkezésükre.

— Halálozás. Gottfried Jakabné született Hirschman Emma életének 81. évében elhunyt. Temetése f. hó 28-án délután 6 órakor lesz. Halálát a szerkesztő és előkelő rokonság gyászolja.

— A szent Louis Robin még mindig a levegőben van. Newyorkból jelentik: A Saint Louis Robin repülőgép, amely az időtartamrepülés világrekordját teremtette meg, még mindig a levegőben van. Eddig 325 órát repült és pilótái folytatják a megkezdett légi hízókurát. Kijelentésük szerint legalább 500 órát maradnak a levegőben.

Doktor családnál

Budapesten, Izabella-u. 68/a II. 18.

külön uccai szobák.

És branqu előtérrel 100 — Penő

— Leégett buzatermés. A napokban könnyen végzetessé válható tüzeset volt Szemlakon. Macian György gazdálkodó udvarán eddig ki nem derített okból kigyulladt a cséplésre várakozó buzakazal. A tűz rohamosan terjedt, átcsapott a szomszéd telekre, úgyhogy néhány pillanat alatt két telken tombolt a pusztító elem. A községi lakosság önfeláldozó oltási munkálatának és a szelcsendnek köszönhető csak, hogy a tűz tovább nem terjedt. A kár így is 70—80 ezer lej.

Telefon 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO Telefon 70.

Ma d. e. 1/2 12 és d. u. 1/2 3-kor Slager MATINÉ: Felszabadult erkölcsök. Bettauer regénye, Mary Kid, Deutsch Manol és Oscar Marion-al.

Premier Ma d. u. 1/2 5, 6, 1/2 8 és 1/2 10-kor. A szezon legkedvesebb ujdonsága. Premier

RAMON NOVARRO = „TILTOTT ÓRÁK”.

10, 15, 20 és 25 lejes helyárak.

LEGUJABB

Briand — deznált miniszterelnök

Holnap délelőtt kezdi meg Briand Aristid tárgyalásait tizenkettedik kormányának megalakítására.

Párisból jelentik: Doumergue Gaston köztársasági elnök ma este, hosszas tanácskozás után, Briand külügyminisztert bizta meg a kormány alakításával. Briand holnap délelőtt kezdi meg tár-

gyalásait a kormányalakítás ügyében. A deznált miniszterelnök holnap délelőttre adott találkozót az újságíróknak, akiknek nyilatkozni fog, hogyan akarja tizenkettedik kormányát megalakítani.

Lezajlott a világszépségverseny első része. Holnap dől el Deauvilleben, hogy ki lesz Miss Universe.

Deauvilleből jelentik a késő éjszakai órákban: Ma folyt le a világhírű francia tündöklőn a Miss Universe címért folyó szépségverseny első része. Ezen a versenyen, mint ismeretes, Simon Böske, Európa szépségkirálynője mérkőzik meg Miss Amerikával. A mai nap folyamán a versenyben résztvevő

szépségkirálynők estélyi ruhában vonultak el a zsüri elé, mely ma még nem döntött. A versenyen ugyanis az azon résztvevők többségeként jelennek meg a zsüri előtt és a verseny legfontosabb része holnap, vasárnap fog lezajlani, amikor is eldől, hogy ki nyeri meg a Miss Universe büszke címét.

A Bremen megindult Európa felé.

Ma hajnalban kifutott a német óceánjáró a newyorki kikötőből.

Newyorkból jelentik: A Bremen amerikai időszámítás szerint ma hajnali egy órakor kifutott a dokkból, hogy Európa felé vegye útját. Elindulásakor nagy és lelkes tömeg lepte

el a dokkot és a hajó kifutásakor a Wacht am Rhein-t énekeltek az emberek. A Bremen felélete tömve volt utasokkal.

Lapunk mai számából keresztretjvényszorozatunk anyagtorlódás miatt kimaradt, pótlólag keddi számunkban közöljük.

40 lejes kölcsönkönyvtár bérlet KERPEL-nél.

— Nagy jégverés Sopron közelében. Sopronból jelentik: Tegnap óriási jégverés volt Sopronkövesd és Lövé között. Galambtojás-nagyságú jégdarabok hulltak, amelyek nagy kárt okoztak a termésben. A vihar tizenkét, az országuton haladó és gabonával megrakott szekeret fordított fel.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszak orvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Felhőszakadás Szegeden. Szegedről jelentik: Ma reggel öt órakor felhőszakadás volt Szegeden. A villám három helyen beütött és megölte Bakacsi Ferenc 46 éves kőfaragómunkást, egy másik helyen pedig súlyosan megsebesítette Szücs Veronka 13 éves tanulóleányt és Mészáros József 15 éves fiút. A sebesülteket kórházba szállították, azonban életbenmaradásukhoz kevés a remény.

— Dr. Sillartau, a tudószanatórium igazgató-főorvosa augusztus hónapban csak délelőtt fél 9—11-ig rendel (Str. Metianu 4., I. em.)

— A szülők figyelmébe. Az Aradul-noui (ujaradi) állami német tanymelvű gimnáziummal kapcsolatos fiuinternátusba az 1929—30. tanévre bármely nemzetiségű középiskolai tanulók havi 1500 lej díj mellett teljes ellátásba felvétetnek. Tápláló étkezés, gondos felügyelet és nevelés. Érdeklődők naponta 10—12 óra közt nyerhetnek bővebb felvilágosítást az intézet igazgatóságánál, Ujaradon, Templom-uca.

— Pályázat. Az aradi zsidó fiúarvaházba felvétetnek 7—9 éves, egész vagy félárva fiúgyermek. A kéllőleg felszerelt kérvények 1929 augusztus hó 20-ig a hitközség irodájába küldendők be. A gondnokság.

Mégis legjobb a „MIRA” légyfogó.

— Művészi kivitelű falragaszok láthatók a hirdetőoszlopokon, melyek a nyomdászok augusztus 11-iki nagyszabásu kerti-ünnepélyét publikálják. Az ujaradi Kornett-féle vendéglő összes helyiségeiben tartandó mulatságon az Astra-gyár zenekara játszik. Feltűnést fognak kelteni az értékes tombolatárgyak. Minden egyes szám nyer. Este 9 órai kezdettel hangversennyel egybekötött, reggelig tartó

A HALHATATLAN KÖNYVEK

írói

40 kötetes sorozatának

Barbusse
Bulwer
Daudet
Dickens
Dorgeles

Gobineau
Pierre Loti
Gogoly
Hermant
Victor Hugo
Emil Ludwlg

Th. Mann
Meredith
Prus
Remarque
Renan
Reymont

R. Rolland
Strindberg
Szántó
Turgenyev
Wassermann

valamennyi a legjobb, reprezentáló munkájával.

Kiállítás

finom, hófehér papír
pompás félbőr luxuskötés

Kozma Lajos, Végh Gusztáv, Galambos Margit könyvdiszeivel

Ara
hihetetlenül olcsó!

VAGJA KI ÉS KÜLDJE
BE EZT A SZELVÉNYT!

DANTE KÖNYVKIADÓ, BUDAPEST.

Gyövek személesen Göre Gábor

biró ur s. k.

mög a Durbints sógor és a lopos kezű Kátsa cigány mög az egész család Göre Martsa a Durbintsné asszonyságal. Ögye meg a fene.

az APOLLO Mozgodába.

„GÖRE GÁBOR mög a DURBINTS sógor” Gárdonyi Géza regénye után színre alkalmazta Noti Károly. Kacagató énekes és táncos filmszkecs. A filmen szereplő pesti művészek személyes felléptével

legközelebb az APOLLOBAN

„Ö. M. F.”

tánc lesz, melyen a talp alá valót az Astra-gyár jazz-zenéje szolgáltatja.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja igazgatósága értesíti tagjait, hogy a mai napig az első csoportban a 295-ik és a másodikban a 204-ik szelvényig esedékes a fizetés.

Nagy földrengés Japánban

Amerikában is földrengés pusztított.

Tokióból jelentik: A körülbelül 45 kilométernyire levő Kamakura helységben és vidékén óriási földrengés pusztított. A házak nagy tömege megsemmisült. Már az 1923. évben történt földrengés megismétlésétől tartottak, azonban most nem támadt tűz és így ezuttal a földrengés nem öltött oly nagy arányokat, mint akkor. A vasuti forgalom a vidéken megakadt.

Newyork, Moyorca-ban borzalmas földrengés volt, amely az egész várost elpusztította. Hatvan holttestet ástak ki a romok alól. A város lakossága elmenekült.

E szelvény beküldése Ont semmire sem kötelezt

Vidor Manó könyvkereskedése

A. K.

Oradea, Bdul Reg. Ferdinand 2.

Sziveskedjék velem közölni, milyen kedvező feltételek mellett szállítja a HALHATATLAN KÖNYVEK 40 kötetes sorozatát.

E szelvény beküldése engem semmire sem kötelez.

aláírás.

pontos cím.

Amikor Aradon még nem volt se mozi, se strand és mégis férjhez mentek a leányok.

A régi aradi dalárdák. — Azok a házasságszerző műkedvelő előadások. Márkus Emma és Nikolits Döme.

Régi-régi, de talán nem is olyan nagyon régi szépséges életéről szól most a krónika. Arról a korszakról, mikor még megértéssel és lelkesedéssel tudtak az aradiak a művészet szolgálatában állani és a boldog családi élet is még divatban volt.

A hatvanas és hetvenes években a színházi élet, a zene s a dalművészet aranykora volt Aradon. Ebben az időben Aradon két dalárda működött: az „Aradi dalárda” és az „Ifjúsági dalárda.” Az elsőnek „A dalban Istenség van”, a másodiknak „Holt barátság, szerelem” jelmondat díszeltett zászlaján.

Az „Aradi dalárda” volt egy országos hírű tenoristája, *Kalcsovits* nevű szabómester, egy kitűnő basszista, *Vajna* Miklós ügyvéd, továbbá két baritonistája: *Váry* János és *Mály* Gerő ügyvédek. *Kertay* Ede zenetanár volt a karmesterük, aki mint messze földön híres zeneszerzőt ismertek. Dalait országszerte énekeltek, különösen feltűnt egy borsdalma, amelyhez a szöveget az öreg *Szokolczay* Bajos törvénytudós írta. Az aradi dalárda utolsó elnöke dr. *Remetey* Fülöp Károly ügyvéd volt, aki énekelni és zenélni ugyan nem tudott, de kitűnően tudott fitymálni. *Remetey* szép dalokat is komponált és fitymált el, amelyeket aztán *Blum* Lajos nevű aradi zenetanár tett le kottára.

Az 1863. évi nagy szárazság nyomán bekövetkezett nagy nyomor és éhség enyhítésére akkoriban egymásután keletkeztek Aradon a jótékony egyesületek. *Lukácsy* Miklós, az aradi első takarékpénztár vezérigazgatója színházi műkedvelői előadások rendezését javasolta és két heti szorgalmas próba után már színre is került a „Ha te úgy, én is úgy” című szellemes francia vígjáték, melynek főszerepeit *Kovács* Berta, Arad akkor legszebb leánya és *Vásárhelyi* Dezső Arad legszebb férfija játszották. Az előadást többször ismételték meg olyan nagy sikerrel, hogy *Kovács* Berta híre a budapesti Nemzeti Színházba is eljutott. A Nemzeti Színház megbízásából *Karikás* nevű színművész végignézte az előadást és szerződési ajánlatot is tett *Kovács* Bertának. A szerződési ajánlat vége pedig ez lett, hogy *Karikás* feleségül vette *Kovács* Bertát.

Ezután a kis romantika után egy műkedvelői előadás a másikat követte. Színre került *Jókai* Mór „Szigetvári vértanúk” című színműve is. Zrínyit *Prepeliczay* Károly, a török basát *Vásárhelyi* Dezső játszotta. *Vizer* Péter aradi ügyvédnek is jelentősebb szerep jutott. 1875-ben az újszínházban *Lukácsy* Miklós rendezésében a „Mentor” került színre. A főszerepeket *Robitzek* Agostonné, *Darányi* Ilka, *Varyassy* Lajos, *Lusztig* Julcsa, *Reicher* Károly, *Antalfy* Endre, dr. *Hamyas* Károly alakították.

Csiky Gergely „Proletárok” című színműve érdekes előadás volt. Vendégül jöttek Aradra akkor *Márkus* Emma, *Prielle* Kornélia, *Csiky* Gergely, *Bartók* Lajos, *Abrányi* Emil, *Márkus* Miklós hírlapírók. *Szederváry* Kamillát *Prielle* Kornélia, *Irént* *Márkus* Emma, *Zátonyi* Beniczét *Varyassy* Lajos, *Bankó* Benit úr. *Fényes* Kálmán, *Mosolygót* *Antalfy* Endre játszották. *Darvas* Károly szerepében pedig *Nikolits* Döme lépett fel. *Márkus* Emma többször figyelmeztette a próbákon *Nikolits*ot, hogyha hozzá beszél, nézzen a szemébe. *Nikolits* azzal mentegetőzött:

— Ha a szemébe nézek, megzavarodom! Midőn az előadás estéjén *Nikolits* nagy páthosszal szavalt:

— Kedves úszra vtréga a kletlen bozót-nak!... — *Márkus* Emília a fülébe súgja:
— A szemébe nézzen, ne a földre.

Nikolits torokán akad a hang. percekig kínos csendült a színpadon és csak *Prielle* Kornélia jelenése mentette meg ezt a felvonást. *Nikolits* akkor még csak 23 éves volt és *Csiky* Gergely, a szerző, mosolyogva jegyezte meg:

— Nem csodálom *Nikolits* zavarát. *Márkus* Emma szeme egy egész világot képes felgyújtani.

Érdekes volt a „Falu rossza” előadása is. *Institoris* Kálmán játszotta *Göndör* Sándort, *Gonosz* Pista szerepét pedig *Kristyó* László, *Finon* Rózsit *Remetey* Károlyné, *Gonosznét* *Antalfy* Ilkka, *Bátki* Terecsit *Robitzek*-*Darányi* Ilka, *Feledi* Lajost *Reicher* Károly, a két cigány muzsikusz szerepét *Ztkó* János és *Záray* Ödön, *Jóska* bérest *Nikolits* Döme és végül *Feledi* Boriskát *Konstanini* Berta annyira művészetével és szívvel, hogy a közönség soraiban ülő *Purgly* Lajos földöntökös egyszerűen beleszeretett. Az előadás után békített következett és ott *Purgly* más be is vallotta szerelmét. A „Falu rossza” előadásából házasság lett.

Ezekután csakhamar nagy sikerrel előadták még a „Tündérlak Magyarországon” című énekes színművet, melyben *Walder* Hermin és *Avarffy* Géza játszották a főszerepet. *Avarffy* Géza gyönyörű tenor hangjával nagy

Meghamisították az esküdtek feleleteit Galatiban

Szenzációs akthamisítást feleltek le a galati-i törvényszéken.

Galatiból jelentik: Szenzációs akthamisítást feleltek fel a galati törvényszék. Még az elmúlt évben a galati törvényszék gyűjtőgyűlés miatt egy évi fogságra ítélt egy Molvo nevű kézművest, aki felelkezett az ítélet ellen.

A törvényszék most meglepetéssel vette tudomásul, hogy az ítéletábla felmentette Molvot, aki ellen pedig megdönthetetlen bizonyíték-

Látogatás az előkelő aradi strandon.

Egy délelőtt a Katona-strandon, Arad legkellemesebb nyári fürdőjében.

(Arad, július 27.) A nyár későn jött az idén, de minden erejével ki akarja pótolni mulasztását, nyakunkra küldte a hőhullámot, amelyre már vizsgálatot is jósol a meteorológiai intézet. Tehát a későn bekövetkezett nyár miatt, későbbben jönnek az obligát strandriportok is. Ismertettük már a Neptun fullasztó, nyomasztó atmoszféráját, ahol a préselt embertömegek versenyt melegítenek a nappal és a petyhüdt hangulatba néha csak a fürdő egyes alkalmazottainak idegeskedése a közönséggel, visz némi kis életet. Irtunk *Pernyáva* Eldorádójáról, ahol az Amerika hatalmas, szellős strandján kedélyesen nyaralnak az emberek. Valóságos paradicsom az Amerika-strand, ahol a város Cherubjai nem sujtanak le az ingyenfürdőzőkre a tulzolt türelmetlenség lángpallosával. Ezután jöjjön a Katona-strand.

A Katona-strand nemcsak azért „előkelő” nyaralóhelye Aradnak, mert valóban idejárnak az ugynevezett jobb és legjobb családok, hanem azért is, mert itt jóleső, kellemes rend, tisztaság uralkodik, az alkalmazottak szívesek és udvariasak, a vendégek kedélyesek, mert jól érzik magukat és van valami hangulatos családiasság az egész Katona-strandon. Nincsen zsúfolva, mert

A legjobb kerékpárok, varrógépek, gramofonok és csillárok olcsón beszerezhetők, részletfizetésre is.

Villanyzenerelések és javítások szakszerűen készülnek.

SCHWARCZ ÁRPÁD,

Arad, Str. Brancovici I. (Farkas pálinkaüzlettel szemben.)

hatást ért el és a felvonás végén olyan bravurosan vágta ki a magas C-t, hogy *Tiszti* Lajos felugrott a nézőtérre és felkiáltott:

— Rendőr! Rendőr!
Tiszti Lajos tréfáján a szereplők is józalt kacagtak.

Sorba jöttek ezután a Rip-Rip, a főszerepeket *Ivaneszku* Lázárnéval, *Vincze* Miklóssal, *Avarffy* Ferencsel s *Buja* Sándorral. A Rip-Rip nagy sikerén felbuzdulva, opera előadások, *Borgia* Lukrécia, *Büvös vadász* és *Szevillai* horbély is színre kerültek. A főszerepeket *Kövr* Gáborné, *Ivaneszku* Lázárné, *Institoris* Kálmán és *Avarffy* Ferenc játszották. Ezek az operai vállalkozások is jóval felül emelkedtek a „műkedvelés” nivóján. Ezeket a műkedvelői előadásokat rendszerint nagy buncikket követtek, melyeken hajnalig folyt a zene és a dal nyomában felébredt a szerelem költészete s az akkori statisztikai kimutatások szerint soha annyi házasságot nem kötöttek Aradon, mind azokban az években.

Pedig akkor még nem volt se mozi, se strand Aradon, mégis férjhez mentek a leányok.

Csiky Károly.

közlő merültek fel a tárgyalás folyamán. Utána jártak a dolgnak és kiderült, hogy az esküdtek által adotti feleleteket meghamisították. Ott ahol az esküdtek „gen”-re feleltek, a jegyzőkönyvben „nem”-re változtatták a feleletet és a tábla ennek alapján hozta meg ítéletét. A hamisítók személyének megállapítására bevezették a nyomozást és Molvot őrizetbe vették.

nagy terület áll a fürdőzők rendelkezésére és itt megtalálhatunk mindent, amit egy strandtól várhat az ember. Van itt víz, homok, napfény és árnyék. Van bokor, erdő, sétaut, amely mentes minden hegyes kavicstól, rádió, rómi, ping-pong, tennisz, hinta és atlétika.

A Katona-strand felé vivő átszállító kompról még látjuk a Neptunban szorongó tarka embertömeget, aztán elnyeli őket a kanyarulat és rálépünk a Katona-strand puha-homokos területére. Száz lépés után, a bejáratot jelző bokrok között elhaladva, már rábukkanunk az első rómi társaságra. A füben hevernek egymással szemben, barnára sült hátukat a nap felé fordítva és hangos kacagással honorálják a játék közben kiváló tréfákat. A vendéglő felől idáig szűrődik a rádió zenéje és elegáns fürdőtrikós hölgyek táncleléseiben indulnak az uszoda felé. Amarról a ping-pong egyenletes pattogása hallatszik és emitt cikázna a tennisz-labdák. Az árnyéket nyújtó bokrok tövében férfiak, nők nyulnak el a homokon és élvezik a folyó felől surranó hűsítő szellőt.

Beljebb, arra az „ezres” felé, ahonnan vízrendőrmentesen uszhatunk a szabad Maroson, vállalkozóbb szellemű strandolók ütik fel tanyájukat. A jóságú fenyőerdő tisztására azok vonulnak el, akik távol akarnak maradni a világ zajától és egy-két órát önmaguknak, vagy egymásnak akarnak szentelni. A sűrű bokroktól szegélyezett keskeny, puha-homokos uton libasorban haladnak a fürdőtrikós férfiak és nők az ezres, vagy ötszázas felé, hogy ott belevegyék magukat a Maros barna hullámai közé és felüldülve, jó étvágygal kiköszönek a Katona-strand uszodájánál.

TISZA SZÁLLÓ

BUDAPEST, VII., Baross-tér 19.

Egy pár lépés a Keleti p.-u.-tól.

Teljes komfort. — Szobák 3 pengőttől.

Polgárliskolai, gimnáziumi, reáliskolai

magánvizsgálója, vagy érettségije

Ugyében keresse fel e címet:

Budapest, VIII., Szigetvári-u. 22. III/4

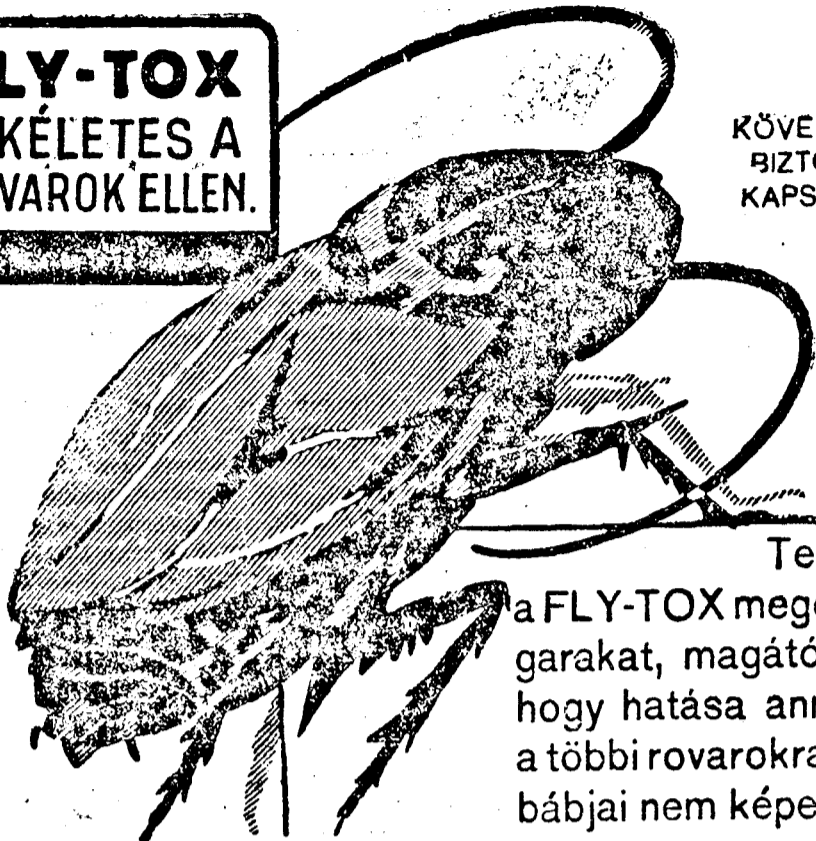
Mély angol gyermekkocsik

extra prima kivitelben, gyári árban. — Mindennemű javítások, fedélkészítés, gumimizás, nickelezés, lakkozás stb. stb.

Gyermekkocsiuzem Bulev. Reg. Ferdinand No. 38.

FLY-TOX
TÖKÉLETES A
ROVAROK ELLEN.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT

2722

FLY-TOX-NAK

Egyetlen illatosított rovarirtó.

A tudomány által elfogadott rovar pusztító szer.

KAPHATÓ: A DROGUERIA, GYÓGYSZERTÁR ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN
Nagybani lerakat: București, Str. Plantelor, 26.

Üzlethelyiségekké alakították át a bécsi arisztokrata-palotákat.

(Bécs, július 27.) A mai Bécs külső képe lényegesen különbözik a régi császárváros arculatától. Már a periferián is szembeötlik ez a nagy különbség. De nem csupán a kültek mentek át ilyen nagyarányú változásokon, hanem maga a belváros is. annak pompás palotái és palotásorai. Itt a változás nem építkezések következtében állott elő, hanem azért, hogy ezekbe a csöndes, a külvilágtól hermetikusan ezüst palotákba nagy élénkség költözött. A büszke palotákban ma már különféle üzlethelyiségek terpeszkednek szét.

Maga a Burg is ilyen változáson ment át. Egyes traktusai ma kizárólag iroda- és üzlethelyiségekből állnak. Csupán a ceremóniatermek. Ferenc József és Erzsébet királyné lakosztályainak nyugalomát nem háborgatták meg, az épületkomplexum többi részét azonban kufárszellemben értékesítették. Van itt a borpincétől kezdve a legfényesebb bálteremig minden. Az új traktusban, amely még el sem készült egészen, a bécsi vásár helyezkedett el. Egy új hangversenyterem létesítésével és az egykori bálterem bérbeadásával nagyszerű jövedelmi forráshoz véltek jutni a Burg új hatalmai,

a közönség azonban kerüli a bálakat és hangversenyeket, amelyeket itt tartanak meg.

Ma már talán a fenntartási költségeket sem képesek a nagy ujtók ilyen módon előteremteni.

A Michaeler-Kirchével szemben levő kupolás épület, a Burg főbejárata ma már csupán irodákból áll. történetesen itt székel Kalergi gróf páneurópai uniója is. A nagykövetségi lépcsővel szemben levő traktus bejáratainál annyi különféle cégtábla, hogy hamarjában össze

Borpince és bálterem a Burgban. — Megváltozott Bécs külseje.

sem lehetne számlálni azokat. Azt meg kell adni, hogy

ennyi üzletszerű ötletességgel sehosem találkozunk, sem Párisban, sem Berlinben, vagy a német dinasztikák többi székhelyein.

Csak a bécsieknek jutott eszükbe, hogy egy történelmi épületből ilyen módon huzzanak hasznot.

A Burgot a bécsi paloták is követik ezen az úton. Lichtenstein herceg palotájában nagy átalakítási munkálatokat végeztek, hogy a palotához tartozó mögöttes házkomplexumban üzleti vállalatoknak helyet juttassanak. Lichtenstein herceg is kénytelen, amit előtte már annyi magas arisztokrata megtett az utóbbi időben, palotájának egy részét ilyen módon értékesíteni. Hiába, ma már uralkodó hercegek is megalkuszak a mai viszonyokkal. A paloták fentartása nagy összegekkel jár, az adóteher súlyos és így a kiadások egy részét a paloták teljes, vagy részbeni értékesítésével igyekeznek behozni. Utánajártunk a dolognak és megállapítottuk, hogy azok között, akik ilyen módon palotájukat részben vagy egészben bérbeadni voltak kénytelenek, a következő nevek is előfordulnak: Schwarzenberg, Lichtenstein, Lobkowitz hercegek, Wilczek, Walterskirchen, Pallavicini, Harrach, Lützow, Attems stb. grófok. Pedig ezek csak kiragadott nevek a sok közül.

Nagy változáson ment át a Belvedere környéke is. A Belvedere parkja határos a Schwarzenberg-palota nagy kertjével, amelynek primitív kökerítése a Prinz Eugen-strasse felé bizonyára kellemetlenül tűnt fel minden idegennek. A kerítést részben eltávolították s az utvonatát izlésesen beépítették.

A Pallavicini-palotában pedig épen egy

Nádor-Pensio

Budapest, Nádor-ucca 24. Telefon: 266-49.

Szabadság-térre nyíló szobák. — Elegáns családi otthon. — Legelsőrangú ellátás. — Ujjonnan átalakítva. — Folyóvíz. — Uj vezetés.

tánciskola helyezkedett el. A Harrach-palotában pedig egy nyilvános konyha-, étterem. A legkülönfélébb kis üzletek is helyhez jutottak az egyik vagy másik palotában. Aki régen jól ismerte Bécset, de már vagy tizenöt év óta nem látta, az bizonyára nem ismerne rá egy egész csomó közismert épületre.

A vidéken a kastélyok és uradalmak jutottak a bécsi paloták sorsára. Rendkívül értékes és történelmi szempontból jelentős kastélyok cseréltek az utóbbi időben gazdát.

A közönség köréből

Még egy hidat a strandátjáróhoz!

Kaptuk a következő sorokat: Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Ismerve kedvenc lapomat, az Aradi Közlönyt, és tudom, hogy mindenkor igazságosan megbírál ügyeket, pártfogol kéréseket, hogy azok az illetékes fórumok elé jussanak, bátorkodom a strandon levő lehetetlen állapotokat ecsetelni.

Rettenetes viszonyok uralkodnak az átkelésnél, életveszélyes tolongás, lökdösés, amit, nézetem szerint egy-kettőre meglehetne szüntetni, ha ugyanolyan hidat építenének, mint a városi oldalon. Tényleg úgy vagyunk vele, sok ígéretet kaptunk, szép terveket az átalakításra, fejlesztésre vonatkozólag az év elején, de annál kevesebb beváltást. Éppen olyan rozoga, elhanyagolt helyzetben van minden, mint tavaly, vagy azelőtt. De ezt mind elnézzük és betudjuk a nehéz gazdasági viszonyoknak, nem érezzük magunkat hivatottnak arra, hogy beleszóljunk és kritizáljuk a városi háztartás vezetését — (bár gondolom, egyszerűen egyszerű szolgálhatnánk hasznossal is) — csak az a csekély kérésünk van, hogy nézzen végig az illetékes hatóság egy olyan este 7 órai átkelését, milyen kellemetlen szituációk vannak, gyermekeink életveszélyben forognak, mert egy hidon jönnek és mennek az emberek.

Ezt bátorkodunk kérni a hatóságtól, annál is inkább, mivel a 300 lejes bérletért a hús, de piszkos Maros vizén kívül semmit sem kaptunk.

Szerkesztő Urnak köszönet a közlésért. Soknak nevében

Egy anya.

Házasságszédelgő főhadnagy.

Kétszázezer lej előleget vett fel a hozományt és aztán faképnél hagyta menyasszonyát.

Chisinauból jelentik: Baltiból jelentik, hogy ott letartóztatták Nicolea Filipovici főhadnagyot, akit egy Cleopatra nevű nő jelentett fel házasságszédelgés miatt. A főhadnagy szabadságideje alatt Bucurestiben ismerkedett meg a hölgyvel, akinek házasságot ígért ér 200 ezer lej előleget vett fel a hozományra, majd faképnél hagyta menyasszonyát és Baltiba utazott, ahol most letartóztatták.

Közgazdaság.

— A bécsi mintavásár igazolványai megérkeztek az aradi kereskedelmi és iparkamarához s ott kaphatók darabonként 170 lejért. Az igazolvány alapján augusztus 12-től szeptember 27-ig vizum nélkül lehet Ausztriába utazni, az osztrák vasutakon 25 százalék, a román vasutakon visszafelé 50 százalék kedvezményvel, a magyar vonatokon pedig alsóbb kocsiosztályú jeggyel aug. 27-től szept. 13-ig magasabb kocsiosztályon. A magyar vasutakra szóló igazolvány ára külön 14 lej. A mintavásár szeptember 1—7 között lesz.

Fordítások:

„MINERVA“ fordítási iroda Arad, Bul. Reg. Maria No. 10.
Mindennemű fordítások, magán- és hivatalos beadványok, kérvények, mássalások: Román, francia, angol, német, olasz, lengyel, magyar, cseh-tót, Ucrainian, esperanto, spanyol nyelveken.

A rovar az ember ellensége, Flit-ünk hát s a veszélynek vége.

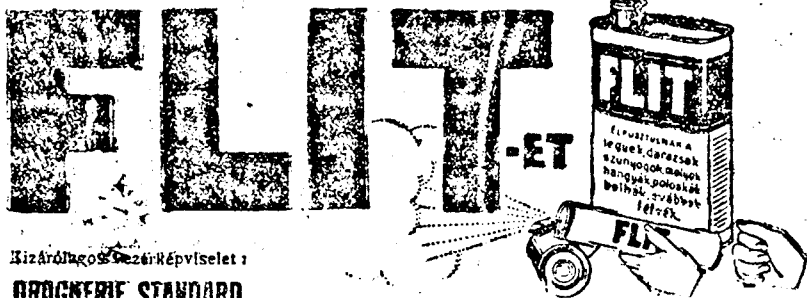
Ne tegyük ki családunk egészségét egy pillanatra sem a betegségterjesztő legyek, szúnyogok, svábbogarak, poloskák, hangyák, bolhák csápéseinek. Permetezzünk FLIT-et.

FLIT behatol minden hasadékba, ahol svábbogarak, poloskák és hangyák elbújnak és szaporodnak. Kijűti petéiket. Megöli a rovarokat, de emberre ártalmatlan. Nem hagy foltot.

FLIT nem tévesztendő össze a közönséges rovarirtókkal: tökéletes rovarpusztító ereje minden várakozásunkat kielégíti.

Permetezzünk

Bizarrómagos Széki Képviselet
DROGNERIE STANDARD
Bucuresti, 2. Strada Zorilor.

3307

Utasítsunk vissza minden „FLIT” védjeggyel ellátott palackot, melyen nincs az eredeti.

RÁDIÓ

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

VASÁRNAP, július 28.

Bucuresti: 18. Könnyű zene. 19.15. Szórakoztató zene. — 22.30. Hangverseny (Meyerbeer, Mozart, Brahms). 23.15. Hegedűhangverseny. — Köln: 21. Mozart: „Don Jan” operájának előadása. Berlin: 19.30. Híres hegedűművészek gramofonlemezéről. 20. Szőke Szakáll „Vonósnyégyes”-ének előadása. 20.30. Híres csellisták gramofonlemezéről. 21. Zenekari hangverseny. — Prága: 17.30. Katonazene. 19.05. Német művészek hangversenye. 20. Fuvózenekar. 20.45. Vigjáték közvetítése Brünnből. 22. Zenekari hangverseny. 23.20. Közvetítés Trencséntépléből. — Torino: 21.30. Verdi: „A végzet hatalma” című operájának közvetítése. — Wien: 19.15. Zongoraelőadás. 20.15. Előadás „Elázott nyári históriák” címmel. 21.05. Operatrézletek. — Budapest: 10. Ujsághírek, kozmetika. 11. Ref. istentisztelet. 12.05. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik Kerpely Jenő gondnokművész. 1. Beethoven: III. Leonora — megnyitó. 2. Quirand: II. szvit. 3. Haydn: Gordonkaverseny D-dur. Zenekari kísérettel, előadja: Kerpely Jenő. 4. Beethoven: III. szimfónia. 17. Rádió Szabad Egyetem. 18.30. Aratóünnep Csákvárról. Helyszíni közvetítés. 20. Zenekari hangverseny az Angol-parkból. 1. A. Boi-

to: A „Mefistofeles” c. operából — előjáték. 2. Strauss J.: Geschichten aus dem Wienerwald — keringő. 3. Wagner R.: Tannhäuser c. operából — nagybránd. 4. a) Drdla: Kubelik szerenád. b) Hubay J.: V. csárdajelenet. 5. Lehár F.: A Friderike c. dalműből — ábránd. 21.30. Sporteredmények. 21.45. Színműelőadás a Studióból „A tavasz”. 22.25. Eredeti hawaii trióhangverseny. 22.50. Gramofonhangverseny. 23.20. Cigányzenekari hangverseny.

HÉTFŐ, július 29.

Bucuresti 20. Rádióhangverseny. 22. M. Székely (tenor) hangversenye Gounod, Weber, Schumann műveiből. 22.30. Csellóhangverseny. 23.15. M. Ivanovics hangversenye. — Berlin 18. Fuvózenekari hangverseny. 20.30. Szórakoztató zene. — 21.15. Rádió zeneszerzemények. — Prága 22.30. Chopin-hangverseny. 23.30. Gramofonhangverseny. — Wien 21.45. Hangversenyt. 22.45. Népszerű zenekari hangverseny. — Budapest 10.15. A Rádió házióriájának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13.05. Hangverseny. 1. Hummel: Rondo favorit (Bálint.) 2. a) Erkel: Bánk bán — Keserű bordal; c) Verdi: Rigoletto — ária (Gregor.) 3. Liszt: Réminiscences de Don Juan (Bálint.) 4. a) Tirindelli: Di te; b) Tirindelli: O Primavera; c) Buzzi-Peccia: Lolita (Gregor.) 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 18.40. Citera-hangverseny. 19.40. Az esperanto-világkongresszus ismertetése. 20.15. Cigányzenekari hangverseny. 21.30. Perényi Zsigmond báró ny. m. kir. belügyminiszter, a Nemzeti Szövetség elnöke, meghívja a

Füinternátus, Budapest, V., Sas-u. 15

Fővesz: elemi, középiskolai, kereskedelmi, tanulókat. Leggondosabb nevelés, sikeres tanítás. Kötelező német társalgás. Alacsony díjak. XX-ik év. — Nyaraló-telep Olbersdorfban.

világ magyarjait a magyarok Budapesten tartandó világkongresszusára. Nagy Izabella magyar nótákat énekel cigányzenekari kísérettel. 21.45. Magyar hangverseny. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekari hangversenye. — 23.15. Hírek. Majd: Bachmann jazzband a Dunapalota nagyszállóból.

KEDD, július 30.

Bucuresti 19. Könnyű zene. 22.45. Rádióhangverseny. — Berlin 18. Zongora-hangverseny. 18.30. Szórakoztató zene. 21. Könnyű zene. 22. Esti hangverseny. — Prága 20.05. Zenekari hangverseny közvetítése Brünnből. 22. Hegedűhangverseny. 22.30. Zongora-hangverseny. 23.20. Táncczene. — Wien 19.05. Zongora-és énekszámok. 20.50. Operarészletek, utána esti jazzband. — Budapest 10.15. Gramofonhangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 12. Zenekari hangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 19.30. Zenekari hangverseny. 20.50. Gramofonhangverseny. „Carmen”, Bizet 4 felvonásos operája. (A párisi Opera Comique művészi kórusa és zenekara. Pietro Coppola vezényelte alatt.) Személyek: Carmen — Lucy Perelli. Micaela — Yvonne Brothier. Don José — José de Trevi. Escamillo — Louis Musy. Frasquita — Lehard. Mercedes — Feenoyer. Zuniga — Louis Morturier. — Moralés — Emile Rousseau. Le Dancaire — Payer. Le Remendabo — Cornellier. Utána kb.: 23. Hírek. Majd cigányzenekari hangverseny.

A Der Deutsche Rundfunk, Európa legkömolyabb illusztrált rádiólapjának e heti száma rendkívül nívós tartalommal jelent meg. Érdekes cikket közöl az új duisburgi operáról, a Bremen utjáról, a német repülésügvről, ismertet azokról a szindarabokról a tartalmát, amelyeket ezen a héten a rádió közvetít, a rádióállomások új hullámhosszáról ad minden amatőrrádiós részére szükséges táblázatot és végül részletes műsört közöl július 28-ától augusztus 3-ig.

Pensió szobák Budapestben a Luiza - Pensióban.

Reggeli étellel napi 4.50 P.-től.

VIII. Főherceg Sándor-utca 17. Telefon: József 336-34
E lapra hivatkozók 5% engedményt kapnak.

NYILTÁR.

GOTTFRIED JAKAB mint férfi, valamint alólírott hozzátartozói fájdalmas szívvel tudatják, hogy felejthetetlen feleség, anya, nagyanya és dédanya

Gottfried Jakabné

szül. HIRSCHMAN EMMA,

munkás életének 81-ik évi, boldog házasságának 63-ik évében hosszas és kínos betegség után f. hó 27-én reggel fél 3 órakor elhunyt.

Drága halottunkat f. hó 28-án délután 6 órakor fogjuk örök nyugalomra helyezni az izr. temető halottas házából.

Örs Károly pancsovai főállatorvos, Gottfried Gizella, gyermekei. Örs Vilma, menyeg. Özv. Kampler Örs Alice, dr. Örs László, dr. Örs Margit, dr. Földes István, Földes Sándor, unokái. Kampler Kálmán, Földes Gabriella, dédunokái. Draksler Vilmos és neje, Klein Bernát és neje, Stern Dávid és neje, Földes Adolf és neje, Rudas József és neje, Örs Rezső és neje, Örs Pál és neje, Neuman Vilmos és neje, unokaöccsei és hugai. 4016

MESZ-NITROGEN

„NITROGEN” Műtrágya és Vegyipar RT. eladási irodájától TIMIȘOARA I. Bul. Regele Ferdinand 3. v. 27: „Mezőgazdák” Kereskedelmi Részvénytársaságtól, Aradon

a legjobb és legolcsóbb nitrogénműtrágya. Javítja a földet és magas hozamot biztosít. Kérjen azonnal felvilágosítást, ajánlatot a dicsőszentmártoni

Okvetlenül látogassa meg SZABÓ ALBERT, Arad

Telefon: 239.

Bulev. Regina Maria No. 20. Alapitva 1892.

Sürgőnycim: Szabóúveg.

II. Mintakiállítását,

melyen Románia legnagyobb üveg-, porcellán-, lámpa-, díszmű- és konyhafelszerelési nagykereskedője bemutatja a karácsonyknak minőség, árak és mennyiség tekintetében egyedülálló nagy rakárát.

A vásár 1929. évi augusztus 1-től augusztus 18-ig tart. Kérjük nb. látogatását előre jelezni. — Vásárlás esetén utiköltségét megtérítjük

NYILTÉR.

Felhívás.
Mintán a Lippai Farmacia Providenta Divina-t megőhajtom venni, felhívom ezen gyógyszerterá összes hitelezőit, hogy jogos követeléseiket legkésőbb 14 napon belül nálam bejelenteni sziveskedjenek. E határidő után bejelentett tartozásokat nem lesz módomban elismerni.

Lipova, 25. Julie 1929.

Hriánka I. Eugen.
gyógyszerész.

RECTIFICARE.

Se aduce la cunoştinţă generală, că licitaţiunea publicată de comitetul şcolar judeţean, sub Nr. 1606—1929. referitor la darea în întreprindere a lucrărilor de reparaţiuni şcolare, nu se va ţinea în ziua de 1. August, ci în ziua de 10 August a. c. ora 10.

Secretar:

V. Spătaru (ss)

LITHYNIA

PAPTAMASI ASVANYVIZ.
Vese, hólyag és epe bántalmak legjobb orvossága
Képviselő: KARDOS MIKLÓS Arad, Str. Eminescu 36

SZEPTEMBERI ÉRETTSÉGIKRE,

magánvizsgákra előkészít felelősség mellett
GALGÓCZI MAGANTANFOLYAM
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.
A vizsgák sikertelensége esetén az előkészítési díjat visszafizetjük. — Ugyanott teljes ellátás.

Maculatura papir 5 kgros
osomagokban kapható az
Aradi Közlöny kiadójában.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO HENRIK
felel.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

ARADON a Vadászúrt Szálloda újonnan átalakítva

moderu, tiszta szobákkal. központi fűtéssel. Leszállított szobaárak! Figyelmes kiszolgálás. Az igen tisztelt utazó közönség szives látogatását kéri a tulajdonos:

Breia János.

Iparüzemre

alkalmas 16 méteres terem, mely 3 szobás lakásra könnyűszerrel átalakítható. különálló 2x1 szobás lakással a volt Batthyány-uccához közel 265.000 lei alkalmi áron sürgősen eladó. Bővebbet: **HATSCHÉK, Str. Mărăseşti (Kossuth-u.) 58—60. földszint 4.** 4013

Jóforgalmu

külvárosi fűszerüzlet külön poharazóval 3 szobás lakással, (korlátolt) italmérséki engedély, esetleg külön is) hosszabb időre bérbeadó. — Bővebbet: **HATSCHÉK, Str. Mărăseşti (Kossuth-u.) 58—60. földszint 4.** 4013

Eladók

dusan faragott diófa ebédők elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban
Klein Gyula bútortor-asztalosnál Bulev. Regele Ferdinand No. 6. 3139

Eladó

két darab kétlakásos lakóház gyermek-kórház mögött, az egyik újonnan épült, kedvező fizetési feltételek mellett esetleg két új egyszobás lakás bérbé kiadó. Bővebbet Strada Ghiba Birta 40. 4036

Olcsó ház eladás

Villamos állomás közelében új magánház augusztus 1-én elfoglalható 3 szobás lakással, zárt folyosóval, pincével, gazdasági udvarral. áron alul 230.000 lejért eladó. 120.000 lei készpénzzel átvehető.
HAASZ ALBERT-irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Belváros szívében

egy jójövedelmű 4038

emeletes bérház, jutányosan eladó

Cím az Aradi Közlöny kiadójában

Géphimzoleányt,

aki motorral is dolgozik, állandó munkára felvesszük. 4003
TOTHERSÉBET,
vált Haaszinger- és Forray-ucca sarok

Háromszobás új ház

320.000 lei. 5 szobás fürdőszobás belvárosi ház olcsó árban. Belvárosi ház 1x3, 1x1 szobás lakással, uccai fronttal, nagy telekkel 280.000 lei. Szép ház a volt Ferenc-tér közelében 1x3, 1x1 szobás lakással 400.000 lei. Bővebbet Győrffy „Mures”-irodájában Str. Fabricel 3. (Gyár és Hona-u. sarok.) 4026

Tiszta selyem harisnyák árai: „ODETTA” 1, 143 lej, Analit II. 125 lej, „Adesgő” Analit II. 155 lej, Córna harisnyák 1, 45 lej től! Férfi és gyermek harisnyák 15 lej től! Selyem reform nadrág 89 lej től! Selyem kombiné 180 lej től! Arad, Str. Eminescu Fabricel ruhák 85 lej től! Kombiné anyag selymes 1 méter 88 lej! Csíptékék! 18. (Deák Ferenc-u)

Julius 30-án megszűnik a kiárusítás Beria Testvéreknel és ott állványok, pultok és egy 4-es Arnheim pénzszekrény eladó.

Lukács

vízvezeték- és csatornázási berendező Szakszerű javító-műhely. — Arad, Str. Bratianu 19. (v. Weitzer-ucca)

BUTORIT

vásároljon a termelőktől! Az aradi LOCUINTA lerakat, új tagokkal kiegészítve, ajánlja olcsó BUTORAIT egyszerű és a legmodernebb kivitelben STR. HORIA (volt SZÉCHENYI és FERDINAND-UCCA) sarok. 3336

CEMENT- és AGYAGIPARI GEPEK,

u. m. cementtetőcserepek, üreges-betonblokkok, cementlapok, csövek, kutgyűrűk, vályuk stb. gyártására. Ia. cement-festékek. Agyagtégla és cserépprések, hengerművek, közuzók, komplett cement- és agyagipari berendezések.

Raktárról szállítja:

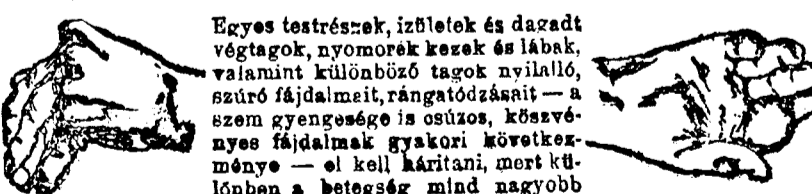
„MODERNA” Építőipari Gépek R-T,

Braşov, Kis-ucca 12. szám.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg raktárunkat.

Külfelvitelű gépek, prospektusok díjmentesen

Akar Ön eszűtől, köszvénytől meg szabadulni?

Egyes testrészek, izületek és dagadt végtagok, nyomorek kezek és lábak, valamint különböző tagok nyilalló, szürő fájdalmait, rángatózásait — a szem gyengesége is oszozos, köszvényes fájdalmak gyakori következménye — el kell háritani, mert különben a betegség mind nagyobb

mértékben elhatalmasodik. Felajánlok Önnek egy gyógyító, huzavafeloldó, anyagcsere és kiválasztódást elősegítő ivókúrát, egyáltalán nem valami általánosnak, vagy rejtélyesnek mondható orvosságot, hanem olyan szert, amit a jótékony természet a beteg emberiség áldására ajándékol ad.

Mindenkinek ingyen próba! 4005

Injon nekem szonnal és a minden országban elhelyezett lerakataimból teljesen ingyen és bérmentve mintát kap felvilágosító értekezéssel együtt. — A szer ártalmatlanságáról és egyben gyors hatásáról Ön maga is meggyőződhetik.

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf Bruchsalerstrasse No. 5. — Abt. 2.

KNAPP SÁNDOR

ARAD,

kelmefestő és vegytisztító vállalata. Felvételi üzlet: Str. Bratianu II. (Weitzer János-ucca) Intézet: Magyar-ucca 10. sz. (Saját ház). Vidéki megbízások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Eladó ingatlanok

Arad városháza közelében egy kiváló létesítésre alkalmas 560 □-öles telken 3 lakásos uriház 1.600.000 lejért. Ötszobás uriház 800.000 lejért. Béla-tér mellett 18 lakású, 18%-os jövedelmet hozó bérház 1.400.000 lejért. Tökölly-tér közelében 2 szobás lakású adómentes magánház 190.000 lejért s ezenkívül több bér- és magánház megfelelő árban eladók. — Továbbá Gyorokon, villamos megálló mellett nvaralásra is kitűnően alkalmas 1½ holdas felszerelt szőlőbirtok 3 szobás szép lakással, nagy kőpincével, gyümölcsösökkel, parkírozott és gazdasági udvarral, az idej szép termésével áron alul, csakélv 220.000 lejért ELADÓ. — Négyszobás központi ural magánház kiadó.

BOROSS-ügynökségnél

Arad, Str. Consistoriului (volt Batthyány ucca) 9 szám. 4037

„RAPID” Autogarage és javítóüzem

Arad, Str. Gr. Alexandreson 32. (volt Borosényi Miklós-ucca). Vállalunk teljes garancia mellett mindennemű

Autó- és Tractor-javításokat,

ugyszintén egyes alkatrészek előkészítését, speciális rugókészítést, henger és forgattyutengely-köszörülést, autogen hegesztést a legmodernebbül berendezett saját üzemünkben.

Fatöltő kocsmosó,

geragierozás. 650
Szives pártfogást kér:
„Rapid” auto-garage
Bathi & Tokody.

Teherautóés mindennemű fuvarozást, úgy helyben, mint vidékre. Kötözéseket nyitott és zárt tiszta
butorkocsikban, valamint beraktározásokat száraz és tiszta raktérhelyiségben legolcsóbb árak mellett vállal**Rubinstein Mór** szállít.
vállalat**APRÓ HIRDETÉSEK.****ALKALMAZÁS.**

FLOTTE STENOTYPISZTIN perfekt deutsch, wenn ungarisch und rumänisch: bevoorzugt für sofort, in sichere, angenehmen Stellung gesucht. Bewerbungen „Strebsam“ Mosse Arad. 10512

FIATAL házmesterpár, szerelő előnyben magánháza felvétetik. Ugyanott szakácsné keresetetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4030

PÉNZBESZEDŐI, raktárnoki vagy más bizalmi állást keresek Biztosítékkal rendelkezem Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4025

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS parkettás uccai lakás fürdőszobával azonnal kiadó. Str. Turmii 3. (Lovarda-u.)

TÖRVÉNYSZÉK közelében 3 szobás modern lakás augusztus 1-re átadó. Érdeklődni hétfőn, 29-én Bul. Regele Ferdinand 21.

CSINOSAN butorozott szobát keres 29 éves fiatal ember Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4024

DISZKRÉTBEJÁRATU, csinosan butorozott szoba kiadó, volt Teleki-u. 24 4021

KETTŐ szoba erkélyes lépcsőházi bejárattal azonnal kiadó, volt József főherceg-ut 19.

CSINOSAN butorozott szoba kiadó. Cím Künstler Vizumirodában. 3951

KERESEK butorozatlan 2 szoba, fürdőszobás, teljesen különbejáratu lakást elítással a Luther-térhez közel. Cimeket Rudolf Mosse hirdetőbe. 10512

KÉT nagy uccai szoba, előszoba, fürdőszoba, konyhas lakás, mellékhelyiségekkel első emeleten, ujonnan festve, kiadó. Str. Bratianu 21. (volt Weitzer János-ucca) Bővebbet házmesternél. 4012

VOLT Variassy József 28. sz. a. kiadó egyszobás lakás mellékhelyiségekkel. 4014

KIADÓ 5 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás a Str. Eminescu 2. sz. házban. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 4018

EGY szép uccai 3 szobás lakás volt Bercesényi M.-u. 26. sz. alatt kiadó.

KÁLVIN JÁNOS-ucca 8. alatt hatszobás modern lakás azonnal kiadó. Bővebbet volt Attila-tér 4. 4029

EGY nagy uccai, szépen butorozott szoba azonnal kiadó esetleg ellátással. Szenes Samuné, volt Eötvös-ucca 9. sz. 3938

KÉT különbejáratu tiszta, kényelmes, butorozott szoba főtér közelében augusztus 1-re kiadó esetleg egymáshoz nyíló is. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4027

EGY magánház kerttel október elsejére kiadó. Str. Rahovei (Mihály-u.) 148. 4022

VÉTEL ÉSELADÁS.

VENDÉGLŐSÖKI Legolcsóbb papírszalvéta Sándor Ferenc papírüzletében. megveházzal szemben.

CSÉPLŐGÉP magánjáró, nagy 8-as, üzembépes, eladó vagy bérebeadó. Haasz iroda, Str. Eminescu 12. 4011

RÉGI PÉNZEK, sekreteres comódok, vitrin, könyvszekrények, zongorák, szőnyegek, ebédlők, szalónok, kredencék, fotelok, tükrök, rakettek, festmények, stóreok, székek, asztalok, vázák, varrósztalkák, kristálytárgyak, fali vitrinek, garson háló, nagy Singer-gép, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Strada Horia I. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

20.000 M³ BÜK Mármaros környéken előnyös feltételek mellett eladó, 60% műfa. Bővebbet Pless Miksa, Ineu. 4019

EGY fekete zongora eladó. Cím Apponyi Testvérek-nél. 4031

EBÉDLŐ modern kivitel, olcsón eladó. Str. Blanduziei (Közép-u.) 5. 4032

FORD-autó

ujjonnan javítva és fényezve,
olcsón eladó. **POLLAK-tégtagyár.**

Külföldi tanulmányutamról

bevételek és így módomban van a legmodernebb külföldi mintákkal a t. hályközönység rendelkezésre állani. **TÓTH ERZSÉBET**, tambour és óráhímezési üzlete, Habszinger- és Forray-u. sarok

AUTOMOBIL Skoda-Laurin Klement 1927. típus jó turakocsi új gumikkal eladó. Dr. Weill ügyvéd, Str. Eminescu 4. 4039

ELADÓ zongora koncert. Flügel. jókarban 30.000 lejért. Reimholz Györgyné. Vinga (Timis.) 4020

Jókarban lévő 7-es „**STEYR**“ turautó eladó. **Lusztig Ernő, Turda.**

OKTATÁS.

PÓTVIZSGÁRA franciából és németből biztos sikerrel előkészíték. Str. Unirei 1. sz. (Fábián Gábor-ucca.) 3276

ÜZLETEK.

VILÁGOS, száraz, padozott műhely azonnal kiadó, volt Simonyi-u 9. 3473

TEXTILÜZLET elegáns berendezéssel áru nélkül. Belényes piacán átadó. Érdeklődni Leipnik Adolfnál, Belényes 3987

Naponta frissen készített ény.

SOFIA LUI SPITZ TIVADARNE

JOGHURT

Telefon 727.

Arad, Bv. Dragalina 26. 8962

Nyári vacsorákhoz nélkülözhetetlen jegybeállítás

Bankkölcsonöket

leiben és pengében házakra és földekre a legolcsóbban azonnal folyósítatunk **HAASZ ALBERT** irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-ucca) 12.

INGATLAN.

ELADÓ a Calea Banatului 5 számú ház. Ugyanott kiadó 2 üzlethelyiség. Bővebbet Pöhm János vaskereskedőnél. 3969

SÉGA, Koszoru-ucca 30-32. számú szőlő felszereléssel, lakóházakkal eladó. Érdekelhető Verzárné, volt Ferdinánd-ucca 10. 4010

MOSÓTZY-TELEPEN modern kétszobás adómentes sarkház minden mellék-helyiséggel, pincével, bármilyen üzletnek alkalmas, autóbussz megállóval, sürgősen eladó. Petru Rares 45. 4033

KÜLVÁROSBAN, a legforgalmasabb helyen ház üzlettel, italméressel vagy anélkül sürgősen eladó, volt Csokonai-ucca 7. 4035

Eladó üzlet-, bér- és magánházak!

Piaclérhez egészen közel ház fűszerüzlettel, italméressel, 3 szobás lakással, zárt folyosóval 375.000 lejért. A volt Szabadság-térhez egészen közel ház fűszerüzlettel és 3 lakással 360.000 lejért. Cukorgvár közelében szép magánház 4 szobás, fürdőszobás lakással 600.000 lejért. Piaclérhez egészen közel magasföldszintes kettős ház 3/3, 3x2 és 1x1 szobás lakással 875.000 lejért. A volt Dezső-uccában legszebb magánház 4 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, nagy kerttel, teljes alapincézéssel. A volt Variassy Lajos-uccában szép földszintes ház 1x3 és 2x2 szobás lakással, száraz kapubejárattal 520.000 lejért. Belváros központján emeletes, 6 lakásos ház 200.000 lejévi jövedelemmel, 1.300.000 lejért. A belváros központján több magánház 4-6 szobás, parkettás, elfoglalható lakással. A volt Variassy és Purgly Lajosné-uccákban több magánház 3-4 szobás, elfoglalható lakással, kerttel **OLCSÓ ÁRON ELADÓ**.

Megbizott: **HAASZ ALBERT** irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz.

Modern háló,

ebédlő, uriszoba, fehér leányszoba, csillárok, képek, szőnyegek és egyéb háztartási berendezések együtt vagy külön-külön elutazás miatt **OLCSÓN ELADÓ**. Ugyanott egy Buick Limousine elsőrangú állapotban olcsón eladó. 3930 Volt Kossuth-ucca 11. sz., I em., aló 1.

OLCSÓ BEVÁSÁRLÁS

emeli az Ön üzleti forgalmát, az Ön nyereségét! Azért látogassa meg az

1929. augusztus 25-én kezdődő

lipcsei őszi vásárt.

A legelőnyösebb bevásárlási lehetőségeket nyújtja Önnek!

Mindennemű felvilágosítást megkeresés esetén azonnal nyújt

Leipziger Messamt, Leipzig

magyar tiszteletbeli képviselője: **EUGEN von AMGER-BAUER**, Timisoara I. Strada Gen. Protopopescu 3.

Természetes ásványvíz**VICHY****A francia állam forrásai**

Celestins- kőszvény, hólyaghurut, cukorbetegség izületcsúz

Grand-Grille- májbetegségek

Hopital- gyomorbetegségek

Vichy-etat-só emésztés elősegítésére szolgáló sósvíz ház készítésére

Vichy-etat pasztillák ebéd utáni emésztésben igen kellemes.

Ovakodjunk az utáztatoktól! 2782

BUCARESTI MEGBIZASOK 6571
legmegbízhatóbb és közismert pontosságú **ELINTÉZŐHELYE**

KUNSTLER VIZUMIRODA
Arad, Bulevardul Regina Maria 22. sz. Dácia szállóval szemben.